A

470

IV.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MIKROFILMTÁR

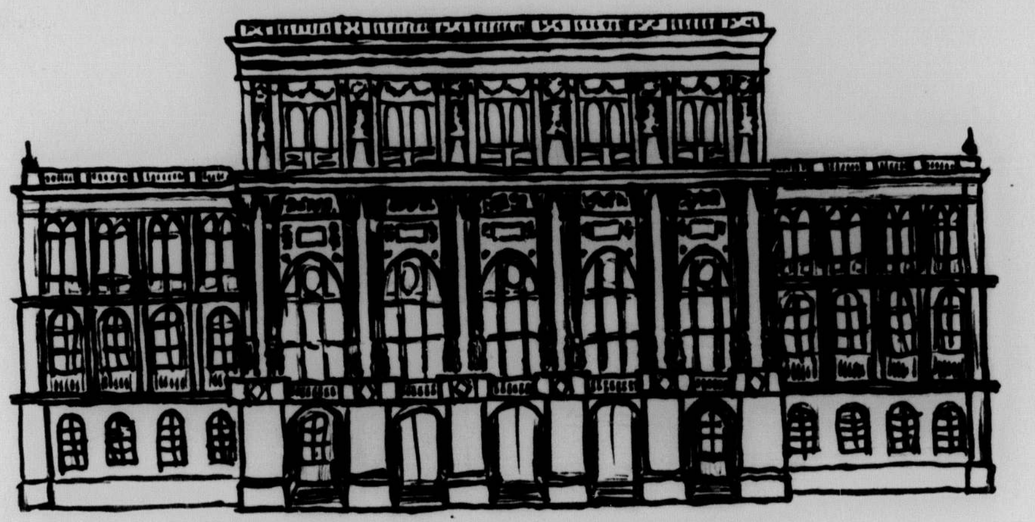

BUDAPEST

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARUM HUNGARICAE

1959

FOTO: SZ. E.

2

MTAK – KÉZIRATTÁR

MAGYAR IRODALOM
LEVELEZÉS

4°. 83.

TOLDY FERENC LEVÉLTÁRCÁJA

XXVIII. „M–N"

1 2

M. Irod.
[Levelezések]
Ny.
93. Szám.

[Levelezések]

Tildy Ferenc levél tárcája.

XXVIII. kötet.

Márkfy Sámuel	2 levele.
Mórkay József	1 "
Móritz Gábor	7 "
Mátyás István	1 "
Medgyes Lajos	6 "
B. Mednyánszky Dénes	1 "
Méhes Sámuel	12 "
Moncan (Mánoskúthy)	1 "
Mészáros József	1 "
" Károly	1 "
Miké József, gr.	11 "
Mikulás János	1 "
Mednikus Vincze	3 "
Miskolczy Pál	1 "
Mössisovich Vilmos	1 "
Molnár János	2 "
" Sándor	3 "
Montelombert Károly gr.	1 "
Mozjer	1 "
Muczkovszky S. J.	6 "
Müller Gottfried	1 "
" Gyula	1 "
" János	1 "
Müllerné	1 "

Mindek

M. Irod.
Idevalósy
93. Szám.

München – Ballinghausen	1 levele.
Nagy Antal	6 "
— —	1 "
" Béni	1 "
" Borbála	2 "
" Ignác	10 "
" Imre	1 "
" Iván	5 "
" Ádám	1 "

34 levelenként 96 levél.

Régi jelzés: 207 Szám.

92

Tekintetes Könyvtárnok Úr!

Tegnap Szilasy tanártársam arról értesített, miszerint Kozma Vazul nyomdája a kötelés példányokat, mint szerződésileg tartozott volna, sem a Magyar Akademiának, sem az egyetemi Könyvtárnak nem küldé be titkárselyemből. E hiányt sietek az átküldött két példány által kipótolni; a harmadikat pedig méltóztassék Tekintetes Urasságod megülinbőzmatt tisztelesem jeleül elfogadni; ki maradtam

Tekintetes Úrnak

Pest nov. 13. 1849

alázatos szolgája
Márkli Lajos
sz. Benedek rendéből.

D. az M. T.

11

93

Különösen tisztelt Tekintetes Úr!

Minap említém, hogy a czélba vett codex kiadására nézve, Tekintetes Urasságodnak, mint a régi iratok kiadásában fényes érdemekkel tündöklő tekintélynek tanácsát és véleményét fogom bizalmasan kérni, mire engedelmét bírván, addig is, míg szóval értekezhetünk, e levelczére kérdésére kérem kegyes nyilatkozatát:

1. Ha tisztelt Urasságodnak élénk kívánata szerint az előadó s fejtegető nyelvnek magyarnak kell lenni: nem volna-e jó a görög biblikus szöveg mellé, két hasábosan, magyart is adni, például Bátory fordítványát, a mire Bártfayomnak különös nagy kedve van? Tisztán görög textusnak Magyarhonban nincs közönsége; külföldön a codexek kiadását szívesen veszik, de a biblikus Criticát ott mind latinul vezetik. – Vagy tán a codex evangeliumait jó lesz nekem fordítani, és Bátoryt külön és egészen kiadni? Az általam készített „Szent szakaszok" szövegét a kormány is magáévá tette, s új változatlan kiadásban az iskolákba általánosan behozta.

2. Mit javasol Kegyességed a papír, betű és alakra nézve. Bártfayom díszkiadást szeretne, én pedig kisö-

nösen iró papirhoz vagyok szokva, mely noha nem éri utól a nyomtató papír csinosságát, még is drágább. Mennyivel pedig díszkiadást rendeni, 150 iv mellett, tetemes pénz be kerül, s azt még sem akarám, hogy Bártfegyán az át dozator megszakadja. Miképp lehetne tehát díszkiadás mellett legerélszerübben gazdálkodni?

Ezekre előleges választ kérvén, hogy zá mint tekintélyre legalább a tervet kimérhessem: kitünő tisztelettel maradok

Nagyságodnak

Cesten jun. 9. 1856.

alázatos szolgája
Márkó S. mk

Dr Tekintetes Tudós
Dr Toldy Ferenczy Urnak,
M. Academia Tiszteletbeli
mi könyvtár Igazgatója stb. stb.
megkülönböztetett tiszteletével.

Helyben.

Pest, dec. 18. 1861.

Igen tisztelt

Tekintetes Úr!

Személyesen az idő rövidsége miatt sem tisztelkedhetvén, ezennel bátor vagyok Tekintetes Urat jelen levelem által az iránt tisztelettel jelezni, — méltóztatnék pár sorral biztosítványt arról adni, miszerint én egy szerem alatt megindíthatni szándékott „Népiskolák közlönye" cimű, heten kint egy ívben megjelenendő szerelési lap szerkesztésében közreműködni hivatalos óráim pontos betöltése mellett sem gátoltatom.

Mely kérelmem tisztelettel megnyitva, maradok a

Tekintetes Úrnak

alázatos szolgája

Márki József m. k.

Tekintetes Foldy Ferenc úr
tudor, egyetemi tanár s könyv-
tári igazgatónak stb. stb.
tisztelettel.

Helyben.

Pesten 1852. Januar. 2án

Tisztelt barátom Uram!

Az ide mellékelt jegyzéket tévedés-
ül feledém beküldeni Nov. 20-án
tartott értekezésembe a magyar honi
kolákban divatozott dramai előadások-
ról. — Ha tehát már késő nem volna,
kérném azt közbeszúrni. S minthogy kési-
ratról van benne említés, legjobb te-
gyen adnánk neki oly, hol a latin, magyar
s német dramákról előfordulók adatok
kivégeztetvén, egyszersmind említetik,
miszerint azoknak nyomatott program-
jaik megvannak a szécsényi-országos
könyvtárban, — és így azon szakasz
helyébe volna teendő, melly a magyar
nyelven philosophiából tartott nyilvá-
nos vizsgálatokról szól.

Minthogy emlitett értekezésem másolat-
ban nincs meg, nem jelölhetem-ki világosab-
ban az illető helyet.

Tisztelője
Madrag Jakab

Pesten 1857. Junius 16án

98

Tisztelt Barátom Uram

Folyó hó 13án kelt pár sorait, mellyek tegnap jutottak kezemhez, azzal visszonozni sietek, hogy tőlem Julius 6-ra valamelly előadást ne várjon; mert annyira elvagyok á folyó hó és következőnek végéig foglalva hivatalos teendőimet, hogy kényes nem vagyok egy pár nyugalmas órára szert tenni, mellyeket valamelly tudományos tiszteletgyakorlásra fordithatnék. — Tudja Barátom, itten vagyok bezogva minden oldalról: ha ez nem volt volna igy már két évtől fogva, bizonyosan több izben fellépek vala felolvasásomat. Most tehetetlen; mig tánczunk nem vázulandnak, nem igérkezek semmit is. Julius 6ikán talán szépen fogna lépni.

Mátray

Pesten 1858. Nov. 6-án

99

Tisztelt Barátom!

Imo küldöm 1) Munkálataim forát 18$\frac{48}{58}$-
ra) A' XVI. szózadi dallamokból Park és
Andrást, — a' biblia dalokat — és Ora-
szt Kristóf-ét. — Ez utóbbiat magak is
akarnám 8. ivet teszek. S mivel
Barátom Uram nem mutatja meg át
nálam, s úgy emlékszem, mi szerint ally
korán nyilatkozott légyen, hogy az
ujszes dallamok Pinódival együtt csak
10-12. ivre terjedtenek az évlöpben,
— holott már a' jelenleg átküldöttek is
8. ivre számithatnak, — Pinódi dalai pedig
legalább 6. ivet foglalandnak el. —
Tanácsosnak vélem tehát szerdeni, tisztázzam-e
a' Pinódi-dalokat, vagy nem, ugyan azon
módorban, miként az most átküldött dalok;
mert hijában nem akarnám azokra a' réltül
is szüt éji óráimat forditani, ha nem volná-
nak kivánatosak.

Teleljen kérem egy pár szóval, mellyek
a' Péritbeny alá irtak.

Mintán pedig Barátom Uram mai napig
nem sürgeté a' jelen átküldött dallamok ki-
gyánitni kéngyetem, valljon azokat kivánja-e a' köze-

Weimar 8.

Schlosser
Pest
m. e. D. tekintetes
u. i. i.

Helyben

a' közelebb megjelenendő Évlönyvek
iktatni. Ha nem, akkor szivesteljé
ismét visszakíldeni, hogy a' Pinódiak
mellett elvekessen addig is, míg kivánta
fognak: ha igen, akkor legyen szives azo
mielöbb szedetni, részint, művel a' szedés lag
munkával fog elöre haladni, — részint a
mielöbb szélhez érkezünk mind szellemi
mind anyagilag (Sapienti sat amic
gauea!)

Végre kérem, hogy a' Zenede
részvényjét 1858-ra, mellyet Barátom
Urnak e' hó elején igére hozzám küldetett
kolott mai napig kem küldé-meg (t. i.
6. pengő ftot) — ha lehet, ez irományokat
kézbesitő Famulusom által — legyen
szives kezemhez juttatni, mert (mint
Octoberi zenedei ülésünkben) már bejelen
tém Barátom Nevét, s igy a' részvényjét
Octoberi számadásomba iktatnom s a'
pénztárba resignálnom kell.

Maradván

tisztelő barátja
Mátray Fa bány

Pest 1858. Dec. 11.én

Igen tisztelt Barátom!

A' XVI-dik századi dalokat tárgyazó kéziratomban részint egyet mást javítani, részint pótlékul beírni szeretnék. Legyen szíves tehát azokat nekem visszaküldeni néhány napra. Barátom Péterváryét a visszahozónak kézbesítem.

Tinódival készen vagyok, az ahoz tartozó bevezetés — és az egész gyűjteményt megelőzendő Előszó most van munkában.

Heltai eredeti Cantionaléját sehonnan nem kaphatom. Kádayt külön levél által kértem — még 1½ hónap előtt a régebbi példányért, de mai napig sem felelt: pedig igen nagyon szeretnék látni egy nyomtatott példányt; mert meggyőződtem, hogy

hogy a Szeresvány-féle Pénzdi-dalo
kiadása egészen más kiadás, s
itt éppen mindenben a Lantiona
ban levővel.

Nem lehetne-e Lugossy u
által a Debreczeni könyvtá
a Lantionalét (hol, me[illegible] b
van egy példány) meghozatni?

Barátja a
Mátray [illegible]

Pesten 1859. évi Nov. 10-én

101

Tisztelt Barátom Uram!

XVI-dik ívpázadi sallamok már több nap óta meg vannak nyomatva; de úgy látszik, Barátom Uramnak az tudvára nem jutott, különben gondoskodott volna róla, hogy más'ivi munkám honoráriuma kezemre jöjjön. Én non levén beavatva az illyesd könyül folyásban levő eljárást az Akademiánál, s miként jól tudja Barátom, foglalkozásim hivatalomban illyenek, mellyek nem engedik, hogy a meghatározott hivatalos órákban az iránti tudakolódás végett ide vagy óra járkaljak, bátor vagyok t. Barátomat arra kérni, eszközölje ki, hogy a munkám's fáradságomért járó honorárium mielább kiszettessék, de kérem minél előbb; mert téli fát's egyéb téli provisiót kellene vásárolnom, de pénzem nincs rá, s így sovárgva várom fennebbi kérem kiadatását. – Erre vonatkozólag értesítem, hogy 40. aranyat már köre kaptam, szintén Barátom Uram közbenjárása folytán. – Az egész nyomtatvány az

Pesten 1859. Nov. 10-én

Tisztelt Barátom Uram!

Szívélyes üdvözlettel szerencsés vagyok, s. m. Barátomnak kitűnő tisztelő szolgája

Petőfi Sándor

az Előszónak együtt öszvesen 19 íve
foglal-el, és így levonván a már kiadott
40. aranyat, járna még 88. arany.

Figyelmeztetem még azon igéretére is
Barátomat, melly szerint biztositott, hogy
Correcturáért is fog valamit az közös
pénztárra. Ez iránt megjegyzem, hogy nemet
nyet H-fer is bereszül néztem, de én legalább
háromszori correctura díjat ivenként remé
lenhanyiat inkább mert az első két korrec
tura mindenkor kétszer 2½ órát egyenként
öszvesen 5. órát igényelt. Es így az öszve
correctúrák sok időn s árám feláldozását, mé
pedig időbenyire esztelenkedni kivánta. Mind
ezt méltóságos figyelmébe ajánlván Önnek
igen kérem, tegye-meg mielőtt intézkedésére
ebbeli érdekében, s adja tudtomra, mitev
legyek, nehogy talán mind Barátom, mind
Br. Eötvös ő Mltga Erdélybe rándulván
még valáig kellessék várakoznom díjamra
mi engem igen nagy perplexitásba hozna
Díszelve maradván

barátja
Mátray Gábor m.p.

Sept 1860. Matt. 1.

Tisztelt Barátom Uram!

Minthogy Ön a' XVI-dik századi s jeles szerzőnek nagy pártfogója, im kedves „tedeum”-ját belépti jegygyel a' vasárnapi (Zenedének növendékei által adandó) hangverseny re.

Fogadja szívesen!

Mátray Gábor

Mátray Gábor

Tekintetes Barátom!

Tudok a' magyar tudom. akadémiai szabályokban s a' t. t. ő a' t.

Szívesen

Szabó

Budapest

60

Pest 1861. Januar 22.

Tisztelt Barátom!

Máramaros egyesületi évlongo szerkesztő, fővel naggal elfoglalva. De ezután nem igen jól érzem magamat sertebe, s több más családi viszonyok aggasztó fölszerülése által annyira el van nyomva essem, hogy kedvem egea nyugtalan állapota mellett lépsőlevő levek valami dicso fallanra alkalmazni Kiofaludy K. tudva levő szatirias szellemű írására; mit oly igen nyugodt s jó kedvében levő szergő tükrözket vissza gonoile g.

Vocsássa-meg tehát t. Barátom, ha lemondok ezenel a dicsőségről, s kérem, legyen szives engem felmentsai igéretem teljesítésétől. Más boldogabb pillanatban örömest leiratlandom e szöszegésemet. — A budai szinház karnagya, Szicklay úrra lehetne talán a dolgot bízni. Az idő már rövid; sietni kell vele!

Még egyszer bocsánatot kér tisztelője

Mátray Gábor

Murray Gibbon

Tekintetes
Toldy Ferenc
urnak ír.

Sietve

105

106

Boldog Uj evet

kivan

Mátyus Jenő

Ce

Valerm, Márká körjegy 1861

Bécsben 846. Aug. 15.

Igen tisztelt Tekintetes Úr!

107

Szabadságot vettem magamnak hírlevelöl megjelent verseim egy füzetével a' T. Úrnak tisztelkedni. Ide mellékelve küldök egy-egy pld. T. Úrnak, mint a' Magyar Urakhoz. Azon levélváltság melly a' T. Urak közöt lérezik, feledtessen el a' T. Úrral azon alkalmat, laintágomat mellyel fogva e' példányok kézbe-itszére kérem. Egész tisztelettel maradtam a'

T. Úrnak

igaz tisztelője
Mednyánszky László
Tekintet pap.

Dézs 850. sept. 24en

Igen tisztelt Gróknak U.!

Az akademia könyvtárába küldöm megjelent eredeti egyházi beszédeim 1ső füzetét. Ha az idők enyhülni fognak a'többi füzetek is rendre ki vonnak. Addig is ezt az Akademia figyelmébe legyen szives ön bizgálni.

A' forradalom elbukta után, felcsapott vihar engem sem kímélt meg. Jeléri börtönt szenvedtem a' legsanyarubbat, elrekesztve minden érintkezéstől, embertársaimtól és hozzátartozóimtól. Julius 4én szabadlábra és vén a' börtön sanyarjai miatt, onnan szabadlábra bocsátattam, de hivatalomtól mind e' mai napig a' katonai kormány eltiltva van.

Mikó

Miklós. Ha kapom é valaha illyen szabadságot
ez az idők tiltakban van. Most mindenki
a'szerétt igazgat. Számitanunk semmi
nem lehet. Különösen itt Erdélyben.
Oh szegény Erdély! szegény szerencsétlen
Erdély!

Szerét fogtam volt az erdélyi gy
szemingek leiratására. de elfogatásom ott
akadott ott. S most azt sem merem tudat
hogy ember gondolatom van. Pedig
megfogja ön látni hogy Erdély forrada
ma megfizetett iró tollából ki ülen
ki. Mennyi van itt le irni való
S minő lélek kellene ehhez!

De nem irok többet most telhem on
van kötöme S más is elfoszadtam. D
karában nem lehet eszel mindket leirn
Itten önnel! Szegyen ön ezután is e'
gény nemzetést a' mit lehet.

Medgyes Lajos ut
Demi ny. ref. pap

Pest 851. Aug 6a

109

Tekintetes Ur!

Eddigi egyházi beszédeim I füzetét magány alkalomtól még a' mult évben megküldöttem a' T. Ur kezei közé. küldöm a' II füzetet is a' t. társaság könyvtárának.

Látni fogja ön hogy az egyházi ékszerollást az eddig létezett elvont és száraz modortól gyakorlati s vonzóbb tárre igyekszem átteni. A' vallást így tanítottam: hogy ennek fölszegs elvei az életbe átmenjenek, s az ne csak hit de valóság legyen. vagy a' szentkönyv szerint „hogy az ige testté vétetik s lakozék mikörettünk".-

Könyörgésim

könyörgésim is meg-er-ben sajtó alá kerü-
nek.

Közelebb múlt Julius 6án kegyel-
kaptam hivatalom folytatására. S dol-
kolgálok a jó tetszés érzelmében. Oh mi
állás ez az enyém. Élni a lélek lé-
gköc nélkül! Oh mik voltunk! S mi
vé lettünk!..

Nyelvünk s irodalmunk ovatla-
nem veghet el. S most tízszeres gyor-
mal dolgozzunk ennek felvirágzásán -

Önnek nevét míg a nemzet él a
ládattal fogja emlegetni minden-
gyor. S ez tartja meg önt holtá-
lon nemzetünk s irodalmunk di-
lejére.

Medgyes Lajos h.
Dési ev. ref. p.

Tekintetes Tolnay Károly
úr akad. ollvasótól
Kolozsvár
Szilágy tér utcaban

Pest

Deés 854. Febr. 14.

Tekintetes Írótársnak Úr!

Egész tisztelettel küldöm az Akadémia könyvtárának „Eredeti Egyházi Beszédek" ugyanazon első füzetét.

Nyelvezet, szónoklatimodor, irány, s ezeknek tekintetében, ugy hiszem ez ugyanban még eddig nem jártutra leptem.

En kriszlus vallásának szellemét mellyá földön a' közigazság's közboldogság birágát törekszik megvalósitani, önkénysugallta dogmatikai homály's moralizáló hiszerüsködésből kiöldva, szabadon, az izlés és ti

lá-

világosság kútfőében tüntetém föl; a
hogy a beszéd a hallgatót elfog-
ja, megnyerje, s lelkében a va-
eddig nem sejtett szent világ-
keltse föl. Mit mások elő-
eszmékben, s az egyéni élet köze-
szorítkozó moralizálásban „a jövő-
re" tanítottak, s a fő tömeg-
s a szívet hidegen hagyták; - az
ven gondolatokban s az ősfe-
beriségre hivató moralis-
pon „a jelenlétre" hirdetten-
főt megvilágítani s a szíve-
melegíteni törekedtem.

Mivé válik, nem annyi-
az egyes ember, de az összes embe-
ség a keresztyén vallás élete-
tése által - ennek megfej-
ved akartam az üdvösség útját

ismertetni; s beszédeim kiadásával
az egyházi irodalomnak e tekin-
tetben, némi hiányt s elégtételt
adni.

Legyen azért szíves a Tekin-
tete Istenek is e beszédeket
figyelembe venni s felső-bírói
illetőségben vagy tolsetrik vélé-
ményt mondani. Valóban nem
titkolhatom csudálkozásomat hogy az
akadémia az egyházi beszédekre
„nem dogmaticai" - de nyelvezeti
ékesszólási s szerkezeti, szóval irodalmi tekintetben olly hi-
vés gondot fordít. Pedig ha egye-
bet nem, de csak a magyar prózá-
fejlődését tekintjük - valóban az egy-
házi művek több figyelmet érdemel-
nének.

Könyvemet azon vélemény kije-
lentése

-e mellett, mint az igazsá-
gban érdemeinek fogja az Akadem-
iának át adni méltóztatni-
Melly kérésem mellett ha-
tásalan tisztelettel mara-
tam —

A Tekintetes Vitéknek Urnak

alázatos szolgája

Medgyes Lajos

Pécsi Egy. Refor.

f: Tekintetes Toldy Ferencz Urnak
a' magyar akademia titoknokának
Pesten!

Pécs 1888 Julius 12.

Tekintetes Titoknok Úr

Ezennel méltóztatnék kijelentése mellett küldöm önnek köre eredeti egyházi imáimat. Legyen szíves az Akademiának bémutatni, s könyvtárába felajánlani. Kérdezem, mik ez imák kiadásában vezéreltetve, az elősorban előtérjent-ek, minek megtekintésére önt tisztelettel felkérem.

Engem arra meggyőzödi éltet hogy jelenben haszonnak az egyházi irodalom terén használhatók legtöbbet; mert az ennek erén itt-ott hallhatnak legbizonyosabban a nép lelkébe. Ez az oka hogy főleg Isk

is ezen mérve szerithorsam. Legkö-
rül hatlti imám majd copykari be-
dem Wis hotelo kerülnek sajtó al-

Jogadja ön hatáztalan tiszteli
kijelentésit. A ki magamat figyelm
és pártolásaba ajánlva maradtam

A Tekintetes Szerkesztő Urnak

alázatos szolgája

Medgyes Lajos m.k.

Pécsi Eg. Ref. Pap

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Ezennel küldöm a Tekintetes Úr. hozzá köré a forradalom-utáni megjelent egyházi műveim 5-ik kötetét az „eredeti halotti imákat". Méltoztat átnyújtani az akademia könyvtárának.

Ez imákról nemiszt egyéb ajánlatot mint a mennyi az előbbenedben foglaltatik. Legyen azt eszében, hogy a Gróf Teleky Jó. 216-ik felett a 93-ik lapon s a Batki János felett a 152. lapon kiadott imáknak irodalomtörténeti becsük van. Az elsőben á 5. á 9 sámán; á 2-ik szénben a 9, 15. 20. 21. a 3-ik szénben az 5. 11. s 35. a keresztyén vallás feladatairól vallott nézeteimet fejtik. A töltö-

elmondt

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Ugyanak a' Magyar Akademia könyvtárának 1. pdd. szakirja. 1 db.

Pesten.

ekének i sajátságos kezetek van - látta
hogy nem ismertek, de átérzettek. Egyes
é mű kidolgozása, veggyen komolyává tett.
kem sikhait magába ütve.

Mellékelt a maga helyén meggyőző,
pontu emlékére terem jelen művemről.

Állandó tisztelettel levén

A Tekintetes Vetőknek Urnak

honapi tisztelője

Medgyes Lajos

Pest 856. decemb. 5-én.

Felsőrsöky Goldi Ferenc.

Ugyanak a Magyar akadémia Könyvtárának tulajdonát képezi.

Pesten

Tisztelt Akademiai Titkár Úr!

Engedje kérem hogy hazafiui kötelezettség szives elismerésétől vezéreltetve a mellékelt 250 ftot Kegyedhez intézzem, mint a legilletékesb kezekbe — a végett, hogy ez öszvegből 100 ft. a magyar tud. Akademia tőkéjére, — 100 ft. az akademiai épületre, — s 50 ft. a Kazinczy-alap javára fordítassék. —

Adományom csekély, s csak azt sajnálom, hogy a mindenkinek viszonyai által megszabott határok magamnak nem engedik bővebben elérnem a jó akaratot. Ha utóbbi földi áldásból telnék, szivesen fognám majd későben még megtoldani e fillérekket, — de

bizonytalan elhalogatás mellett nem akartam készségem jelével az utolsók sorába elmaradni. —

Végül még egy kérelem, mit a fiúi kegyelet érzete sugall. Ugyanis-e kis adatok beiktatásánál legyen kérem azon szivességgel ezt nem egyéni nevem alatt tenni, hanem mint „Báró Mednyánszky Alajos örökösei" részéről történtet feljegyezni: azon kettős célból, hogy ez által egyúttal tán még jobban vélném el érni a Dicsőült emléke iránti tiszteletünk mint ránk maradt hazai s fiúi tartozás lerovását. —

Ki is egyébiránt különös tisztelettel vagyok

Rakovicz (Felső-Nyitra vmegye)
1860ik Péluto 5én

lekötelezett alázatos szolgája
Báró Mednyánszky Dénes

Wohlgeborener Herr von Toldy!

Es wird Ihnen hoffentlich Ausdruck meines Dankes für so schon mir bewiesene Güte gleich gutes von Ihnen gütig u. freundlich aufgenommen werden zu sehen u. Ihnen versichern, interessanter, wissenschaftlicher Mittheilungen, wenn gefällig zu werden, wenigstens auch meinen innigsten Dank dafür an die zu richten. Bei Ihrer Erinnerung Ihres literarischen Verkehrs mit meinem s. Vater habe ich Ihnen selbst die Versicherung zugeben, sich bald Ihnen vorzustellen, nicht zweifelnd daß die in den jüngern Mengen der Kunst u. das Streben nach wissenschaftlicher Bildung tritt wohl u. so lange Ihre gütigen Aufsätze u. wohlwollen Verkehr gelten würde. Indem ich mich hiermit nicht aufdringlich sehe, und ich mit Ihnen so freudig Ihren Druck gegen die Welt u. zeige die Hoffnung daß die mich fortwährend in Ihnen wohlwollend werden, einige Ihrer freien Augenblicke Ihnen vielleicht zu dürfen, die wohl mitzutheilen, fruchtbringende Schätze in meinem Geschichtsfach hoffentlich wird. — Ich verweise ohne Erörterung, die meinem Streben Geist auf dem Feld meinigen Weg des Wissens

Bis jetzt die größte Leistung geschehen zu sein. Wenn es nun selbst um
: Ihr mich jedoch geschehen wo sein Geist Neigung u. Talente dieje
finden könnte. Indem ich mich die Glücklichen in sich fühlt vom
Mutterherz der Wissenschaft zu ihrer Aufgabe würdigen bei
ich von Freude durchdrungen u. hoffe daß er in dem Umgang
Tugend u. Freiheit summeln wird die ihm den vorzüglichen A
tauschung des Lebens verdeckt u. Gemüthsruhe suchen wird
Ich bin daher so frei auf Ihr Gut zu reisen u. mich in N
unser Haus wenigstens großen Nutzen der Jugend u.
nicht geben. Ihnen unsere Dank bisher dies zu ersetzen
u. Sie zu bitten ihm wohlwollend als Jünger aufzunehmen
u. ihm die Gelegenheit zu seiner Ausbildung nützlich zu öffnen
wo er die Gelegenheit fand, bei der ihm selbst zu gewinnen
um Zeit, seinen Geist zu erquicken u. zu bilden.
Genehmigen Sie zugleich die Versicherung unserer vollk
unserer Achtung mit der ich erharre

Ihrer ergebenen Medingansky
geb. Gräfin Maidath.

Vesoul 22 Juni 851.

Tekintetes Uram

Atalános szeretet vettem kegyednek
mély tisztelettel szívem szerint
szívemben – és szívemben kö-
teles vagyok – szívemben kötve
maradni – mert szívemben van szere-
pem – de szívemben van szere-
tem – szívemben van szerelem. – Háromszor
– szívemben van szerelem – és szívem
szívemben van szerelem – szívemben van szerelem
szívemben van szerelem – szívemben van szerelem
szívemben van szerelem – szívemben van szerel

Tekintetes Úr!

Szíves Barátom Úrnak!

Szívelibbről gondolva feltétlen szükséges volna az ajánlás kiírásáról bélyegzőt írattam – ezt fogadja szíves szívesen

K. K. p. A. J. L. in Clausenburg

Mikszát a Szinodusnak az ajánlás ügyében – kiírásáról is mégis szükséges lenne az ajánlás feldolgozása és kiírásban bélyegzés végett a postára kivándorlás küldeni. Nem tudom hogy vagyok az Postával T. levele hiánya miatt kezdeni és kiírásról lenni és je engem az tudósítani – ha Postával is az ajánlás feldolgozott a kivándorlás küldésnek é' kiírásban vagyok és szerédik é' rá ábélyegzőt, hogy az kiírásban vagy az ajánlás kiírásban

Tisz.

Ki adósa hivatala - tapi é
rá è bejegyzi? s ekkor is
posta díja jelentéknek meg
van è é vagyon vagy nem!
Kéri

Honiczky
Méhes

ekkor. 22-8.39

839. Május 10.

Kedves Barátom Bruno! 120

Nagyon lesújtó jelenetben vagy
a' Pesti dühös világosmunga
a' fejedelem és fiatal vérbajtu
rmúnyárn. Sokat vesztettünk
nem mondom mi szóval legyek-
a' tévutakról eltérítve.
Ki a' tudatlan nép mindenkor más
magyar Hírlapok ki adtak vala
a' világosságnak gunyolódás-
ra és szinem adtam – mivel
ez nem személyeskedő
mivoltokban tartattam. –
Pitkhelodésnek tehát és félik a' rido
szinem kihúz és fellik a' rido
szinem kihúz és fellik a' rido
szinem kihúz és fell

Kolozsvár 879 – Octt. 11.

121

Kedves Barátom Imre!

Ugyanis szerencsésen meg érkezem
ki ezen levélben szegény a már
jó egészséghez kezdi hanyi. – Egy
jó barátom egett az otthon hagyott
szerszámokban – t. i. á mint ezenel
vitha zára – ott hagott – irásom:
ból látni lehet – ezt az Kolozsvá:
ri szerencsétlenek tudomára
az ismerőrőt nem rendeltem –
ök ara ugyszól kivánják – azért
rendeli teszem az ö számokra az
ismerőrő küldése – annak kül:
detésétől meg szellene szünni –
s az elöfizetési dijt is jó lenne
vitha leni – Ellenben mint
irásomból meg tetszik – ezt á
Sion – kertszére számára –
hagyam vala ott á h. szerencz
szerszámokra á fel eri
dit – ezért leszem ezt kifizetni –
Szivesen az ujsagra ad atom
Mivel kezet csókolva marad
(Szabó)

ahhoz szükséges helyszínen
ösmerni kíséljük fiscalis-
Mi egyébiránt alkalmatlan
ságoknak – azon kívül
kegyedet szívelhedvek-
nek igen köszönettel vagyunk kegyed ajánlott-
kegyes barátja

Ellenes

Bentivól nullum elöfi-
zetés 1839-22 filére

122.

1. Delenkorra
Karácsoni Dáma — 4 f —

Siona
Kolossvári Francis-
cannsolt — 5 f —

Együt — 9 f —
et Athenaeum — 79 f 58

for. 88 x 58 —

Ezen 88 for - 58 x kezüben - oly
barátságos kifolessel adom
T. Schedel Firma Cznak —
hogy a fen jelelt - Delenkorra -
és Siona illetö ex Kiscsiculer
szélhez juttassa melyertsége

Méhes

Szemle van Olaszországban — Vége.

J. K. Schedel Firma
Czenek

Kedves Barátom Ismerős!

Szívem szerint szívesen jöttek volna, mint szándékomban van, kedves szándékomban van a Szlankó ő.e. s.k. Q. Emiatt ha megjelenik engemet kérném azt, hogy a fuvarral és az szükséges utasítás 2 Mart szerint adatott kiszállítás=
megszámolandóan egyszer kedvezmény=
ben szívesen szívesen, hogy az szívesen, de az egyszer
szívesen szívesen megszámolandóan
szívesen szívesen szívesen

Kolozsvár Febr. 12. 844.

Tisztelt barátom Uram!

Köszönöm bizodalmas levelét és szívesen teszem ennek

1.) Mit kellene s szabad tőlem tőlem a correctornak az Emlékkönyv dolgában? Nem tartsátok ezt sokat, akár elfelejtem, akár eszemben jut is Hermán úr és a N. Tanácsban fiát is Hermán úr és a N. Tanácsban szólhatok ugy ott arról. — Kolozsvárra is akar szerencsém magam alkalmatossága szerint eljönni.

2.) Mi szükséges a szerkezetben hunyom vagy dolgozatunkat? Mint szerzőnek az szabad-e az eredeti szöveg mellett — hanyagolni tiszteletben — hanyagolni tiszteletben — vagy a szöveg szerint — mi külömbség van a szerint szerint — mi külömbség van a szerint szerint — mi külömbség van a szerint

szemben Zigmond írja nagy meg-
elégedésemmel. – Mégis ez egyen-
lenne Lukszegen – Ki a kurán
czikkeket dolgozná – ha az en-
ki vállaporán a könyvekben, meg-
jegyezvén minket hellene írni a'
Naplóba – a' hazai levelezőseket
az adrán, és a' kurai kirlapokbó
kivináldott czikkeket – megmond-
va reflexióimmal – ez adja a' level-
ezőket mind a' kirlapokkal vet-
ve ez irói munka igazitva
ez a' verses czikket ismi – s a'
M. Társulhatóba is ez egy
jó munkát adna – ügyeimre le-
Lukszegen – Kuti Lajos
elére, emlékezésre, dogulma-
va verve dicsérik – de nem
is ezell erhöltem tulajdonom
nagyon megütt el hitt emberek
mondják – hivel az ember elvont
lenpolarba lépni kivánni – jó
hivelvül esmérni – erül atvo
tsa per mik – rajtam kivül
senki is más a' tejedő ebrene
telben nem tudná meg.

elég engedjen kezed, hogy ily bizal-
mas s' kényes kérésemmel szer-
helem – de esmerem, hogy igazi in-
bezgolmná, s' csekély lenczem
igazi vonzalmad – s nem
kérlek kérésem sikerjére –
Érzemdem, hogy Hilmecy ta-
– Szerencsém a' nevezett czikken
más'ném erette a' nevezett czikken
ugy is ez rain nem ve nagy lepő
lett volna – lapjaiknak ez
a' szenderszi ájn – itt is ugy Ehrlich
ode itt szöbben ugy ér szerint
mind ha a' gazi csors hadai, kakán
bizor kensés engemet illetnek volna
– hulett legyen nagyon prova-
calnova volnom – mindig lenche
alegy magolt könyvjova sinlenne,
a' lett az udvarnal lapjem meg
szontadás, s' talán kilnáx
hős te, ene vulopa sem vinna
a' Sirnöthe alapszabanal ennes
kelt – Ot jól esmerik Lod. Ghe-
lapjai igen rosh beszbe affanul
ha nem javiá – meg bukánu
kolott igen – kipalettel
Hdnek tiszteli barátja
Méhes

Hadnagy Barátom! Barátom!

125

Szerencsésen megérkezem hazámba és Budai K. úrral beszélek – ami díjára kiz az expedíció kitartása alatt? Ki különösen jó van – ha valaki a szerencsétlenségnek – vagy pórul kivonatolnál fiúk elüre?
– Itt minden ugyszólván az egyszer expedíciónk – pokolkulcsokat – s pórul kivonatok oszva – porgázval ütik hétüm kétüm a pokrócra – Mej is mosa minden ujdájant a szolgáviri pórul fiúkra 12 pejtó expedíció díjára kivonal

220

Convoszitási tol fennmaradt
hag az Elöfizetés —
Jelen hom —
Stohekowa
Világosu K —
Gde ü felszigüneh
kiz amnesztiája
erhetette Erdélyne-
ainnd en politicai
ü itélettehoz —
Z per alatt levö levé-
ni ü felszigetül
Collaborium mot ugyer-
szem a' tanitói kik
alapitváczik
Sept. 28 Mékesy

220

Kedves Barátom Gróf! 126

Válaszom hívlás fiadhoznak vetten-
el Mi Jelen levelem rejtenie az
Egyedi dolgokban az alapelven és
rosh czélzatú felépse ~~az~~ ütleg
magyobb bizonyosságra tette – és ü
regulatorumra, hi mag is mind
Sep. Professor és Consistorium
alatt van, szemben a fiú, hanem ma
mindenek e tárgyban ü fiú igéhez
mint régibb rendbe tett fel terjesztés:
vel ellenben, s az le szavaznai sü:
rehedi Sándéthal van irva –
és vda van intézve, hy a hor:
mágnál arra feladás hiszlen
erősítsse, hy az árvaszalan
ildöcsrett ház – a hormány
ellen vezérli tanitóinyais –
ezzel ü a hormánynál fel alor
kapni – hy mosa a hormánynál
ujrágám szove kedvezőeken
szerhetten – ada be advá
kerü

szerészeire – s ajánlgam
ellen ő fő szegényt szét feladni
szám – Ezzel nem csak az
ügyvédiszer Egyedu nevelné
az Isjak szóra és szegényszegen
szíplalni szórchadik – de azzal
hogy egy Sef. Professor eppen
az egyhari fő tanácsos hivatalos
felszólításával, ajánlgan ily
ellenkező nyilatkozatot közre
bocsátani bátorkodik, mago
nya állításainak valóságáról
gen, s a rossh ügyeit pártfo
gás igekkel szerzni. –
Jó lesz a dolog ezen állását
a koronna ő r gr. T. J. ő Egyházal
is tudatni. – ekoruhan ezen
dolog ugyita nem ennyed

12 ~ Martii

Nagyon szeretes

Ezen
hentes
tulálta
o nem
szóch

12

közelebbi pontokat Hrizbay úr
ta kivonnul és vala szándok,
s hogy újabbi megszámadására
tett eskre vetetik valamely pesti
hírlapban lejendő kiadására kérte.-
Ha ebben míg lépés nem tétetett-
jó okunk szorosain azon eljárásu-
lak kiadásá elmaradásán – hogy
egy szerkesztő annyja s hírlapjai vagy
számadásán egyen lapba fektjen
vitatásnak tetszik, de másfelől
a siettal fontosabb az egyedi
oskolán illető gyomlon s ala-
csony magaságon a mélaj nyilas
kozaak mint lapunka most
kiszlaik – ezeknek más szigel-
mebe vaio ajánlania kérem –
ezekkel szélesse szemem most
kivánnom – Valaj ~~[illegible]~~ ezen
ember nem csak hogy gyanok end alas
ta de oloalon is – ünnepsine
jár. – Hírlapam ellenis feladási
van is a felügyül rossz válsza
szerint. – Ő felsei dolgaban szere
számomra magyb. Szüsmer hensze
volta szerszám ennek valaban helálta
s hogyha csálnak megfeldőnek nem
halálsza gyülsza szó szudszitszik
szó szerint szerint

Helmery Borbárom urnak ha á
más Hirdubon levő Egyházi oskola
Erdekbő erdekbet ha kőzlenék;
noh olvassége kedvesen venné.

Pál Sándor Professor

Marcz. 26.

Kedves Borbárom urnak! 1780.

Engem ugy kérsz, hogy Pagenre
nevet valami becsületes erdek-
ből igazítsak á T-ba vegyek fel;
ez meg igen van — de ugy hogy
bánnás nélkül legen. — ez T-ba
szinte sudarik más segédem is
van — Ezen igazításba á Dadó
sor beikatódás ~~es~~ meleg
bánna — csak akkor vesszen
ebre, mikor az is más kivala
nyanyon. — Senki Kedves en
erdemein á derik fiaim Hir-
laptba nallam ennél nem mel-
tózhó — azegyan sajnálvány
ba ez á kertzrés ellenére ennek
jádon magaviznni. — Kérem
kegyed sege bizgyrtsá rokon
gondolkozásom erzésem mozja
ira — különben ha ~~elfoveszi~~
lejendenek ara kőszen kőzne
bocsáthagni — de ezen kőzmondo
sukat ~~nagy~~ nehezen nez kud
vetlenszer elvenduem

Meh[illegible]

Szavak az olvasó közönséghez és némi szerkesztőhez.

Elszomorodott szivvel jelentjük pártfogóinknak hogy az „Erdélyi Híradó“ közelebbről meg fogjbukni. Nincs rés, nincs menedék, főlötte gördult a' sorskoczka, őt lenézték. — — Minő szerencsés a' szerkesztőség! Talám bizony valami hasonlatosságra gondolt a' csörgő kigyóról, melly némelly természet vizsgálók' állítása szerint, midőn jó vére ösztönzi, csak feltekint a' körülette repkedő madárra 's a' czél agyattan hull az éhező elébe martalékul. — Semmi kigyó, semmi sárkány faj. Mű effélére nyájas olvasó gondolni nem akartunk; hiszen Szilágyi Ferencz urról van szó. Aztán mű sem volnánk, olly gyarló, olly könnyen hódítható madarak. Más a' baj. Szívesen találgatnák kegyetek, nem de? Mű azonban senkit hosszasan függőbe tartani nem akarunk; elbeszéljük tehát röviden nyavalyánk' indokát.

A' Mult' és Jelen' tudós szerkesztője hírlapja' 19-ik számában említi, hogy ő minden hitvány megtámadást (érti a' Társalkodó' első számában közlött visszaigazításunkat) nem érdemesit feleletre; figyelmeztet, hogy a' megnem gondolás és gyáva félelem' kettős bélyege homlokunkra van sütve; végre tanácsolja, hogy magunk háza előtt seppervén, mások' hibáztatásának trombitája ne legyünk.

Megvalljuk porig aláz a' lesujtó hír, hogy a' széles észkörű; 's hőtiszta jellemű iró, azon mont-blanc-i magasságról, hol az éggel határos csúcsakat földi szenvedélyek' nyomdékai nem mocskolják be, méltányló kettős arczát (ancipiti mirandus imagine) ránk fordítani nem kényeskedik: elcsüggeszt, életerőnkből zsákmányol ki, a' szigorn de nemes (?) észrevétel, mellyszerint mű a' meg nem gondolás' és gyáva félelem' bűnébe estünk volna; 's alig marad elég éberségünk, azon szelíd tanács' követésére, hogy mások hibáztatásának trombitája ne legyünk. Mű igyekszünk ezen bőlcs intést szivünkbe vésni, 's ha lehet — mit a' jó isten tud meddig tehetünk — törekszünk betűről betűig emlékünkben megőrni, 's kevés hátra lévő napjaink' vezérelvévé tenni. Engedje meg azonban a' tudós Mult és Jelen; hogy miután bétilta minden gáncsoló észrevételt, lehessünk legalább a' dicsőités' trombitája, 's mondjunk el néhány magasztaló szót, Önről nagy tanár, „Mult' és Jelen',“ „Hon' és Külföld'“ 's ráadásul még „Hétilap“ szerkesztője.

Az erdélyi közvélemény, mellynek Ön kétség kivül vezetője, mert nem gyüjte-e Ön teméntelen előfizetőt hírlapjaira az 1110 mértföldes erdős kis házából, tulajdon szülő földjeről, közhír szerint csaknem 2 száznt? — az erdélyi közvélemény ismétlem, legalább ezen egy fratunkat fogja méltányolni. Trombitáljuk tehát, hogy Ön tőlgylombos (ez polgári koszoru) szerkesztő úr.

a) pattagoni nagyságu Historicus. Avvagy nem tarlózott-e öszve számas elhanyaglatt adatokat a' hazai történészet' mezejéről? Milly valóigaz, hogy itt, mintszintén hely' szűke miatt egyebütt is, csak egy példát említsünk, milly kétségtelenül bizonyos, miképp Sz. István a' pártos Gyulán vett győzédelem után Erdélybe várokat épitett! Miért nem nevez meg Ön legalább kettőt hármat ezen erősségek közül, hogy azok' nevei legyenek ércztollal bévésve a' hír' gyémánt táblájára — akarom mondani — a' „Hon és Külföld“ lapjaira?

Továbbá Ön, személye iránt a' külföldet és végetlen hálára kötelező, tudjuk, miképp Xik Károly a' juliusi napok előtt néhány hóval (mart. 2kán) a' forrongó szenvedélyek' visszatoriására egybehívta a' kamarákat. A' „Mult és Jelen“ ezen tény felől oktatván közönségét így szól: „A' többséget formáló ministeri párt“ (t.i. a' Polignac-i) „mérges tusakodás utáu tökéletes győzedelmet nyert; 221 szózattal a' király vélekedésével ellenkező „felirás határoztatott.“ Bravo Polignac úr, királya védelmeben ön ugyan kiteve magáért!! Hogy mindent legtisztábban átértsünk, kérjük a' tudós Historicust, csak azt világositsa még fel: mi okból nem tevé, a' jogai védelme mellett bajnokoskodó Polignac urat, a' francia nép Lafayette helyett a' nemzeti örök tábornokává?

b) Ön a' mekkora Historicus, olly gyöngéd keblű értesítő is. Irja, hogy „a' páholyi méltóságok parancsolatjának hódolva“ a' hangászkar ismétlé szinházunkban a' „Marseillaiser-t“ 's ezért Ön „kissé hosszankodott.“ Tudatik hogy — miként az egykori katona mértékkel ivott — a' „Mult' és Jelen'“ tudós szerkesztője is csak „kissé“ szokott indulatba jöni; előttünk tehát nevezetesebbek azon sorok, mellyek szerint, miután „eszébe juta“ hogy „e' játékszíni eseményt ujságában egy czikkelyre lehet használni“ csaknem révedez örömében, éppen mintha valaki busulna, hogy szomszéda' háza lángba borult, 's utóbb megvigasztalódnek, hiszen üszkein annak majd megsüthet egy tojást! — E' bizony morályos öröm mondaná Stansics.

Aztán valahol — nem emlékszünk iker-lapjának mellyik számja alatt — az igen tisztelt szerkesztő bizonyos tánczvigalomról tévén említést, a' Tordaiakat majmoknak nevezi. Már ez valóban urbanus czimzés közben szólana a' kis Futár.

c) Ön az ujdonságok' czélszerű kiválogatásában is ámulásig leleményes. A' „Mult és Jelen“ 20ik számában egyetlen levelen — ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom az olvasonak — következő nevezetes esetek fordulnak elő. Madridban egy kis deák zendülés volt, egy csapat huszár a' szellemes ifjak közé rugtatva észre hozta őket. — Göttingaban a' deákoknak minden titkos társaságba elegyedés szorosan megtiltatott — Alfortban a' nevendékek „az igazgató ellen fellázadtak.“ Úgy látszik egész Europába el van hintve a' békétlenkedés' kovásza, 's főleg a' nevelő intézetekben... de jelelje ki itt a' szerkesztő urnak elmés ötlete azt, mire czélzánk „a' deákok a' melegvérü állatok' osztályába tartoznak.“ Egyet szeretnénk megkérdezni a' mindenre olly figyelmes tanár urtól. Nincsenek-e ezek a' spanyol, franczia és hannoveranus deákok kézalatt egybeköttetésben bizonyos más nemzetü, 's munket közelebbről illető deákokkal? Hiszen a' hibáztatás' esetében is nem az ifjak, az eszközök a' viaszként hajlíthatók, de mások lennének a' vétkesek. — A' derék Gisquet közelebbről kiadott emlékiratában állítja, hogy a' tulzó pártnak az olasz carbonarikkal szőt viszonyát, egy főrangu nőbernek azon figyelmetetéséből, hogy unokaöccse arabul tanul, fedezte fel. Természetesen a' legkozönségesebb adat alkalmas kezekben roppant eredményekre vezethet. Mű magyarok sok osztályban mutathatunk fel kitünő embereket; 's csak a' gisquet-féle palya maradjon parlagban? Soha sem.

d) A' „Mult és Jelen“ 13ik számában Ön a' közgazdaság' mezejéről arat kalaszokat. Csaknem hőbben buzog az embernek vére, midőn hallja, milly élénk előmozditója Ön iratainban a' népesitő elvének. A' czigány fiatal sarjadékat illetőleg t. i. azt tanácsolja, hogy Erdély' tehetősebb asszonyai vegyék magukhoz a' purdékat, mert a' czigányné örömest átadja azokat, és — ismét szaporit. Hiszen az egész czikkelyt nem én irtam, csak lapjaimban közlém; feleli a' szerkesztő úr. Vagy úgy!! De ezen pont — engedelmével — kapcsolatban van a' következővel.

e) Ön a' szerkesztés' uj elvét fedezé fel. Társalkodónk t. i. bizonyos észrevételt közölvén, 's utóbb kijelenti, hogy „Lapjain megjelenő czikkekben előforduió minden egyes nézetekben nem osztozik.“ Ezt Kegyed erőltetett — tehát helytelen — okoskodásnak nyilvánitja. Tudós állitásából ép ez szerint mi következik? Kétségtelenül az, hogy a' szerkesztő, vagy merőben elvet valamelly dolgozatat, vagy azon alakban mint kiadta, annak minden eszméjét, és tételeit sajátjának vallja. Mű maga nemében érdekesnek találjuk Szilágyi úr felfedézését, 's ha szintén gyarlóságunk miatt lapjaink sinor mértékéül kitűzni elégtelenek is vagyunk, igyekszünk legalább az övét a' szerint itélni meg,

f) Ön hírlapja' tervéhez bámulatos állhatatossággal ragaszkodik, 's havonként legfelebb egyszer változtatja meg. Közelebbről jelenté, hogy apróliseu tulhosszas dolgozatokat nem fog közleni. Mi leend tehát sorsuk az évek óta készített tartalomdus értekezéseknek? Nem de repülő irások (a' Mult és Jelen' szerkesztőjének kedvencz kifejezése) fogják azokat az irásztalról foklebbenteni? Szerencsés útat nekik! Nem kétkedünk legalább is felhőkig vandorolnak, 's így minden esethen vizenyősen fognak az olvasó közönség markába aláhullani.

Még egyet trombitálunk mi előtt az emlékezetes tanár' dicsőitésében kifáradnánk.

g) A' „Mult és Jelen“ szerkesztőjének iratait bizonyos módor jellemzi, ő bugyborékol a' hasonértelmű szók' árjában; 's ti nem is gyanitjátok bukfenczkedése által mi temérdeket ér el. Ha kell egy gondolat elé áll helyette a' forma, 's minden tökéletesen ki van pótolva. Mű csak egy mondatát közöljük a' szerkesztő urnak, 's ti irói hirre áhitozók titkát legott felfoghatjátok 's képesek leendetek leghivebben utánozni; ha t. i. izléstok elbirja. A' csinos tollu szerző „Mult és Jelen“ valamellyik lapján így szóll „A' pártok és felekezetek mérges küzdése és viadala a' kormány' helyzetét és állását bizonytalanná teszi.“

Esdeklünk ne vegye rossz neven a' „Mult és Jelen“ 'sat. szerkesztője, ha magasztalásunkat ez alkalommal félbeszakítani kénytelenítetünk. Hijába, nekünk kiseb érdekü tárgyakat is fel kell Hiradónkba venni, mint a' milly Szilágyi úr' nagy neve.

Wittenmarc. 31. 1846

130

Verehrtester Herr Professor!

Für meinen Bedauern ist mir Ihr Brief
vom 31 Aug. v. J. erst in Lüb. ge-
schieden d. J. zukommen. Indem ich Ihnen
für die gütige Mittheilung Ihrer Ansicht
bestens danke, erkläre ich mich von ver-
bindlich, Ihr mich Wunsch zu finden,
so mit I in meinen Kräften stehe und
allerdings gern bereit sey in Ehre zu
mich Dienste zu Ihrer Verfügung zu ver-

nicht sie bald zu sehen, als Sie,
mein Herr? Der so unbeschreiblich
traurige und in Erinnerungen sich in fort-
dauernd auflösende Ton, aber dient
Ihnen zu so einem traurigen Ver-
gnügen. Allein es ist ein Entschä-
digung, daß der Tod Ihrer
Geliebten sehr leicht, ist ein ill=
ein.

Mit der äußersten Hochachtung

Ihr ergebener

Rüttgers

21 März 1841.

ergebener

Mozart

(31 3)

Herrn Prof. Dr. Fr. Schedel

Sekretär d. Ungr. Akademie

24 MART 18

in

Pesth

frei Go.

2/8

Tekintetes Írtoknak Úr!

Négyéves magyarnyelvtanítóságom alatt érzékeny szükségei láttam ifjaimnál egy szavalástani kézikönyvnek s eltökélém magamban csekély tehetségem szerint a' szavalás körül élesebben vizsgálódni. – Korlátozottabb állásomnál fogva nem épen kielégítő sikert aratháttam. – Ebből eredt aggodalmaim közt az ifjuságiratokban olly dús német literaturában tekintték szét s egyebek mellett Dr. Heinsius Tódor' „Theoretisch-practisches Lehrbuch der Lese- und Vortragskunst zum Schul- und Selbstunterrichte. Leipzig. 1833." czimet viselő könyve voná kitűleg magára figyelmemet s elhatározám ezt magyarul — mennyire erőm engedi, nyelvünkhöz illesztve — ifjaink' kezébe adni.

És im e' könyvecskének egy példányával a' magyar tudós Társaság' könyvtárának — s ismét az ezen fölül ide csatolt'ak közöl a' Tek. Urnak s M. Dajza és Vörösmarty Uraknak egyenkint-egyenkint

(mellyek' átadására a' Tek. Urat teljestiszteletű bizodalommal kérem meg) — van szerencsém kedveskedni.

Hogy nyelvünknek szavaláskőzben igen is szemmel tartandó sajátságai kőzöl több sikamlott ki tollam alól, igen jól tudom s óhajtom, hogy e' csekély jelenet alkalmul szolgálja azoknak élesebb figyelemmel kisérésére.

Végül ide zárván még a' Héger Imre, növendékpap' számára járó Athenaeum-Figyelmezőért az érnegyedi (Octob — Decemb. 1840.) előfizetésdíj 3. pforintban — tökéletes tiszteletel maradok Nagysombatban Oct. 29. 1840

a' Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
Mészáros Imre sk a'
mészettanrati primási lyceumbeli tanítója.

Nagy tisztelettü hazafi!

Azon nemes tüz, s páratlan hazaszeretet, mellyet Nagyságod nemzeti irodalmunk felvirágoztatásában a legrégibb idők óta folyvást tanusit, arra bátorit engemet, hogy egy általánosért, s legujabban megjelent történeti munkára becses figyelmét felhivjam.

A munka czime: „A magyarországi oroszok története." A, „mint a munka czime mutatja, annak tárgyát a jelen időkben politicai szempontból is elég fontos ugyan arra, hogy a kötöttséggel büvebben megismertessék, – irodalmi tekintetben pedig, miután e tárgyról sem a hazafiak, sem a külföldi irók közül illy terjedelmes s rendszeres munkát senki eddig nem irt: nirdem szint megérdemli, hogy iránti a müvelt olvasók is figyelmesekké tétessenek.

Kérem ennélfogva Nagyságodat, hogy az „Uj magyar museum" hasábjain, szép munkát, melly immár Emich Gusztáv könyvkereskedésében kapható is – bővebben megismertetni, sőt ha lehetséges, érdemleges birálat alá venni méltóztatnék.

Igen jól tudja Nagyságod különben is, hogy a magyar irónak, főleg ha az magasabb tudományokkal foglalkozik, egyéb jutalomra

3

ugy sem lehet fámítani, mint azon erkölcsi elégítelet, ha nemes
radozása megismertetik. —

Én azon munkát elégítelet adatok, kútfők s okleveleknyomán
írtam, s a kellő anyagokat hozzá évek óta gyűjtögettem. Azért oly
nám, ha valami tárgyavatott bírói kezébe kerülne, mert nem fé
retném, ha az illy kemény elbírálat is csak mint vásári munka
tekintetnék. Rendkívüleg megtisztelve éreznémmagamat, ha e
tekintetben Nagyságodat nyerhetném meg areopagomul, ki nemcsak
irodalmunknak nem csak legnagyobb büszkesége, hanem az é
meknek pártatlan bírója is.

Ki egyébiránt kérelmem ígéretlése mellett maradok

Nagyságodnak

Ungvárt 1850. novemb 9.

legőszintébb tisztelője

Mészáros Károly

Ungmegye tartományi törvényszékének ülnö

Tekintetes academiai Titoknok úr!

folyó aug. 1-éről kelt becses levelét a mellékelt 1000 frgő ftal, valamint az Aranka-féle gyűjtemény lajstromát is e napokban vevém kezeimhez.

Mihelyt hosszas távollétem által rendkívül felhalmozult dolgaimat némileg rendbe hoztam, sietni fogok a fenfogó gyűjteménynek számba- és átvétele úgy rendeltetési helyére felállítása tárgyában is a lehető legczélszerűbb intézkedéseket megtenni s az eredmény iránt a t. Akademiát annak idejében értesíteni. Miután azonban még előtt az ország legkelsőbb életintézeiben Cséh-Toplitzán tartó tulajdonosszal- úgy a gyűjteménynek számbavétele

mint

mint a pénzüket hol és midőn átadása iránt levelet kell váltanom miben, a mi székelyföldeli postai és levelezésünk lassusága és nehézkessége miatt sokszor kivül hetek fognak telni.

Kérem azért a t. Akademiát egy kis várakozásra, míg a dolgot a t. Academia érdekének teljesen megfelelőleg igazitnom sikerül.

Magamat nagyrabecsült hajlamaiba ajánlván s nagy becsü

látog

látogatására előre örvendező lélek

kel várakozván vagyok

a tekintetes Acad. titoknok úrnak

Kolozsvárt, aug. 14-én 1856.

alázatos szolgája

Gálló Imre

Tekintetes akademiai titoknok úr!

A Tekintetes Titoknok úr ajánlata nyomán s akademiai Elnök gróf Dessewffy Emil ő méltósága felhatalmazása értelmében átalam – még mielőtt nekünk Museum alapításra felszólíttatva lett volna – a magyar Akademia részére megalkudott s multokban hó lefolytán számba vett és 1000 pengő ftal megvásárolt Franker-féle gyűjtemény a napokban hozzám beszállitatott s ma is hozzám van gondviselésem alatt.

Párnapjai ez előtt Museumunk ügyében a magas minisztériumnak ólytartalmu előleges liratai verén, melynek alapján teljes joggal remélhetem, hogy nem sokára annak megalapitása hatására fejedelmi engedélyt nyerendünk; mint hogy e tárgyban kérelmező a T. Titoknok úr volt, azon bizalmas kérelmet vagyok bátor terhelni: vajjon a T. Akademia nem lenne-e hajlandó a kérdéses gyűjteményt – mint a mely egyéb iránt is legközelebbül vagy erdélyicre nézve bir érdekkel – a mi közelidőben létesülendő Museumunk számára, a vételi 1000 ptt öszszegnek átalam azonnal megfordítása mellett átengedni – öndent értetvén, hogy édes testvér

testvéri hazánk tudomány kedvelő fiainak és közintézeteinek, nem csak ezen gyűjtemény, de minden egybeszerzendő tudományos tagjainak használása, u. m. a szükséges adatok lemásolása stb. minden mások felett megkönnyítve leend, s örömünknek tartanjuk, ha igénytelen kis intézetünk szellemi kincseit a testvérhazai jeleseknek – nem szükebbleg alkotott szabályaink értelmében – bár mikor és miképpen igénybe veszik, s nekünk szabadon indulatunkat bebizonyítni alkalmat nyújtanának.

A Tekintetes úr ismerni fogja a T. Akademia e tárgybeli nézetét; hacsak az, az én és mi hajtásainkkal ellenkezne, úgy bizalmasan kérem T. Titoknak urat, méltóztassék engem e felől minden tartózkodás nélküli egyenes nyíltsággal, lehető gyorsan értesíteni, hogy aztán annak kötelezettsége a Kérdéses gyűjteménynek vagy a fennebbiek szerint nekünk leendő átengedésére, vagy az ellenkező esetben, annak tőlem torább szállítása iránti intézkedésre fölkérhessem.

Becses válaszára várakozva s általam igen nagyra becsült ajándékáért, a „régi Magyar Poésis" nekem megküldött példányáért szíves köszönetemet nyilvánítva, megkülönböztetett tisztelettel vagyok a

Tekintetes Titoknak úr

Kolozsvárt, nov. 19-én 1856

alázatos szolgája

Miko Imre

Tisztelt Akademiai Titoknok úr!

Nov. 24-és 28-ról kelt nagybecsü leveleit mondhatlan örömmel olvastam. Az elsőnek tárgya, hogy t. i. az Aranka-féle gyüjteménynek az 1000 conv. ft vásárőfőregnek általam megfor-
ditása mellett átengedését a történelmi bizottmány az Akademiának ajánlani fogja – a T. Akademiának ugyan a napról hozzám intézett hivatalos értesitése által a tek. Titoknok ur tejtelme és biztatása szerint ram nézve nagyon örvendetes eredménnyel vanelégazitva-
mint levelének szivesen mellett ide küldi.
A másodiknak nyomán a tek. Titoknok ur kezdeményezése s ügyszerető közbejárása köz-
ötti Akademiánk tiszteletbeli tagja-
ul magukat alázt s általam őszintén

tisztelt akademia 24 tagot sérvényesein
sorába beiktatni szerencsés voltam.

Legyen szíves a tek. Titoknok úr a gy
forgó ügy mindkét ágában tettleg nyilvá
tott szándokaimat hazafiui tiszteletem
s legkivebb szépszámtem kifejezését, maga
nagyon tisztelt társai sikére elfogadni. a
lelkemből örvendek azon pártolásnak m
lyel Muzeum-alapitási szérény igyekezet
a T. akademia sikeréül találkozott, s é
fogok az alkalommal, mely alár a tek
Titoknok úr, alár konfias érzelmü tár
irányában esetély erömtöl kitelhető v
szon szolgálatom bebizonyithatására b
miket és miben kiáltozni fog.

Addig is legyen szivén ön ujitott sikre
kesemet elfogadni, s engem már annyi
szor szeretett jó indulatiban továbbra
is megtartani, a ki vagyok

a Tekintetes Titoknok úr

alázatos szolgája

Szilló Imre

Kolozsvár, decemb. 8-kán
1856.

Igen tisztelt Testvér úr!

Egy ideig hon nem lévém, azután sokféle és minden erőmet s időmet lefoglaló dolgaim miatt csak most szakadtham szét időt ara, hogy a Szentiratos Testvér úr mult május 8-ki levelére válaszolhassak.

Az Aranka-gyűjtemény, agy a mint biztosom az illető örökösöktől átvette, minden rend és áttekinthetőség nélkül van a ládákba van bezárva és tele csételve, melyeket megbontanom csoportos dolgaim mind addig nem engedék. Azon leszek azonban, hogy mihelytanap

egy kis időt fordithatok, a szóban forgó
gyüjteményt azonnal számba és vesz-
vegyem, a kivánt kézirattal megis-
merkedjem, s a T. Akademia Történe-
mi Bizottmánya óhajtásának eleg-
tegyek; a ki megkülönböztetett b
tetettel vagyok
a T. Titoknok úr

alázatos szolgája
Miló Imre

Kolozsvárt, junius 17-dén
1857.

Tisztelt Titoknok úr!

December 13-án éjjel írott levelet vettem; az abban foglalt ujdonságok fölött örömömben hozzám még senki sem volt, mivel az illető – kiket levelem – valamenyen megvoltak lepve. Igy tehát a Tek. Titoknok úr teljes mértékben érezheti az öntudat azon örömét, hogy velünk a Eötvös hirt első tudatá.

Megvallom, nekem mondhatlan jó érzés ezután, hogy a Tek. Akademia csekélységemet is méltónak találá a kitüntetettek közé sorozni.

Köszönöm, igen köszönöm a Tek. Titoknok úrnak, hogy az én és mi örömünkért nem sajnálta nyugalmát is egy penzig hátterbe szoritani.

Nem lehetem, hogy az alkalmat annak ügyentévére is fel ne használjam: a nemzeti érzésnek mily jótékony felbuzdulását eredményezte itt nálunk a Kazinczy-ünnep indítványozása! Ez czímében ön, kitűnő Tisztelt Barátom, a magyar nemzet szívébe, annak ujjászületése és nemzeti fennmaradása egyik legtermékenyebb magvát vetette el, mely idővel dús erkölcsi aratást adand nemzetünknek, az irodalomnak pedig valószínűen kihatlan lendületet eredményezi. Képzelem, mily örömet fogok az szerzni a mi bánfalvi barátunknak.

Figyelmét ismételve szívesen s teljes tisztelettel vagyok

Kolozsvárt, dec. 20-án 1858.

alázatos szolgája
Gyulai Imre

Vett. jul. 4-ig

141

Tekintetes Titoknok úr,

tisztelt barátom!

Nemzeti fejedelmeink inaugurationja tisztán egyházünnepélyi részének és mivoltának megismerésére vezető adatokra lévén szükségem, miután erdélyi gyűjteményeink e tárgyu tartalmát részint ismerem, azt azonban, ha rajtam az Eder- és Janosófele gyűjtemények, valamint a nemzeti Muzeum és Akademia Iránat- és levéltárai ilyedt nincs-e? nem tudhatom; egész tisztelettel és teljes bizalommal fordulok a Tek. Titoknok úrhoz azon barátságos kérelemmel, hogy ha maga vagy történetbuvár társai ily a fejedelmi beigtatás egyházi szertartásos részleteit leiró adat birtokában lennének,

vagy

vagy helleket tudnád, azt nekem kijelölni s
ha a pesti gyűjteményedben létezménnek, a
ír költségemen nekem leiratni méltóztass

A Fanesófile gyűjteményben – mint
Zongosan tudom – van is egy, t. i. a II. r
Kölcsi Ferenc 1707-ben Maros-Vásárhelyen
történt inauguratiója leírása, Egalogi Fa
jezsuita ily czímü kézirataban: „Historia
Collegionum, Domorum et Residentiarum
Societatis Jesu in Hungaria et Transylvania"
345 lap. – melyből én kivonatot bírok, s
hajtanám, hozzáértő ember által a szó
san e kérdésre tartozó részt abból le
ratni.

Bocsáson meg, igen tisztelt barátom, h
– ámbár szerfölötti elfoglaltatását jól tudom
báter

báter voltam önhöz folyamodni, de oly kí
désben csak az ön hasznlóbbani jártasságát
lehetett sikert reménylenem.

Ha a Egalogi leírása kivonatát kiül gy
bet nem kapnék is, nem nagy baj; megletete
sen tisztában vagyok én már tárgyammal, s a
azt adarnám élemi, hogy legalább minden fo
rásnak, a honnan valamit menthetni jogos
remény lehet vala, utána néztem vagy néztet
tem legyen, nehogy itt vagy amott levő s
utánjárással megkeríthetett adat használat
lanul maradjon.

Fogadja a Tekintetes Titoknok úr meghü
lönböztetett tiszteletem kifejezését, mellyel
vagyok

a Tekintetes Titoknok úr

Kolozsvárt, jan. 30-ikán 1889.

alázatos szolgája

Vett. jul. 17. 889

Tisztelt Titoknok úr!

Igen köszönöm, hogy sok dolgai mellett is érdekelt bizalmas kérésem tárgyában a lehetőt megtenni; sajnálom hogy nem értem czélt. Egyébiránt szinte gyanítottam ez eredményt, mivel én itt a mi gyűjteményeink közöt is nagy bajjal és vajmi kevest találtam.

A gr. Kemény akademiai beszédét köszönálatul, visszaküldés mellett, eredetiben küldöm; gondoltam: jobb lesz egy küldenem mint másolatban, nehogy létszig férjen valamely szó- vagy mondatalak hitelességihez vagy helyreállításhoz.

Az ülissorozatért fogadja a Tek. Titoknok úr szives köszönetemet. Nem tudom, lehetne-

szerencsés személyesen megjelenni? De a mint
feltetszik, az bizonnyal elmegy az oct.
beri ülésszak legelső napjaira – minánt ön
annak idejében előre értesíteni bátor leszek.

Fogadja, tisztelt barátom megkülön-
böztetett tiszteletem kifejezését, mellyel
vagyok

alázatos szolgája

Miklós Imre

Kolozsvár, jul. 13-án 1859

Tekintetes Főtisztnek úr,
tisztelt barátom!

Sajnálatomat kell kifejeznem, hogy nemzeti ünnepünket jelenlétével nem díszesítette. Ha ön várta e napot, én meg vártam ön lakhatását. Mindkettőn csalódánk s mindkettőn bánkodhatunk utána: mert itt valóban sok volt olyan, a mi az ember lelkét felemelte, kedélyét vidorá tette! S ezt ön nélkülözte. Én pedig szerettem volna az akademiai kilöttnek korzonjában őt is látni. – Azonban ezen már nem segíthetünk. Remélem kötnöck alkalmat azon részletekre, miket a napiszaló cerberusai közzététetni nem engednek.

A Pompiny utján kapott muzeumi ajándék eljött-e hozzánk vagy nem? Valami

Simonyi Lipót fele küldemény (5 pft) éppen e napokban a museumi irományok közt le rült elő. Nem-e az, miről ön levelében említés van? mert ez, a mint ön beküldetett.

Jó kívánságaiért áldja meg önt az Isten, s tartsa meg sokáig a nemzet és irodalom díszére, gyarapodására.

Üdvözli önt, tisztelt barátom, s b zeit szeretje

alázatos szolgája, barát

Ipolyi Imre

Kolozsvárt, Decemb. 6-án 1859.

Tekintetes Titoknok úr,
tisztelt barátom!

Folyó hó 6-iki becses levelére siettem válaszolni. Óhajtottam volna, hogy a tudvalevő megbízatás, az azzal egybefüggő körülmenyekkel kapcsolatosan, korábban jő vala tudomásomra. Így nagyon váratlanul jött, s teljesen készületlenül talált. Nem csak nov. végén vala szándékom fölmenni, s több mint egy hónapnyal hamarább megfeleltem oly feladatnak, mire fel vagyok szólítva, nem kicsiny dolgokirált akkor, midőn leányom e hónapban megy férjhez, fiam pedig indúl külföldi egyetemére, ki legalább kérvig mindenkép fel kell kísérnem.

Igyekezni fogok mindazáltal, ha bár nagy önmegerőltetéssel is, a felszólításnak megfelelni – ha egészségem lesz, fölmenek lem is megleszek. Elvem, hogy a hol gyöngetehetségemhez képest közintézeteink érdekében valamit tehetek, készséggel s minden erőlményekkel tett tegyem.

Arcképem kiadása legkisseblé sem bántott. Többet szeretnék in hazánk egy oly ünnepes fia iránt tenni, minőnek önt ismerjük mint e esetben passiv szolgálatot.

Barátnak vaját levelét átadtam.

Isten áldja jó egészséggel, fogadja üdvözletem

Kolozsvár, Sept. 11-én 1860.

tisztelő barátja és szolgája

Miklós Imréné

Tekintetes Titoknok úr,

kedves barátom!

Valahára sikerült a Miles Kelemen 1759-beli – tehát most éppen száz éves – levelét előkeritnem s igéretem szerint ezennel küldöm is.

Ennek eredeti hitelességéhez – mint ön is láni fogja – szó nem férhet. A borítékon látható hátirat gróf Miles Istvántól va. Ki nekem anyai ágról szüle-atyám volt, s a Sinek több eredeti Iczirata levén birtokom, ban, ennek, azok után, kétségtelenül sajátkezű Iczirataival ismerem. De egy másik kétséget nem vonható bizonyitéka a hitelességnek: a mellékelt válasz conceptusa, mely az akkori Kormányzó gróf Kemény László „de Ocka"-jával van ellátva.

Meggyőződésem szerént, e levél szétoszl
minden az iránt támasztott feltevést: mint
a „Torlenvzági levelet" nem Miskolc helen
től származtat volna; most a Ti innek
galmazását, tartalmát amazokkal – külön
sön az utóbbiakkal – egybeveti, bizonyo
kivül meg kell győződnie arról, hogy ugyan
azon egy elme szüleményei. Ismodor, fel
jezése ugyanazok, s ugyanazon megnyugt
tó vallásos érzet ömlik el ezen is, mint a
Zolon. Megvan jellége által czáfolva a
leggyöngébb ellenvetés is, mit az említett level
hitelessége ellen felhozatni hallottam: hogy
t. i. azon korban,ily- latinismusoktól men
tiszta magyarsággal nem írtak volna. Van
ebben is, az egy „Trinitarius" szón kivül – m
ellett más szót kifejezni nem tudtak – eta
egyetlen idegen szó is?

Szívesen kérem, kedves Titoknok úr, mél
tóztat a közlötteket, miután czéljára felhasz
nálta, visszaküldeni – megkülönböztetett
tisztelettel maradván

a Tek. Titoknok úr

alázatos szolgája
Miskó Imre

Kolozsvárt, december 16 napján
1859.

Vitt nov. 27/63.

Nagyságos hivatásszerű és egyetemi tanár úr, tisztelt barátom!

Néhai Szabó Sándornak – a Magyar hu-
ir elmés szerkesztőjének, e sok tekintet-
ben eredeti és figyelemre méltó, multt
században élt és hatott irónknak élet-
rajzát s irodalmi hatását szándékom
egybeállítani. Szives bizalommal kérem
Nagyságodat, méltóztassék velem a rá
nézve, becses gyűjteményében titszégli-
vül levő adatokból némelyeket közleni
jelesen munkáit érdeklőleg; ín is ha-
sonlóban viszont szolgálatimat a leg-
készebb szívvel igérvén.

17 Vlasz

E tárgyban Szabó Károly barátom is
fog ismi alkalmasint szeretettel Nagyságodnak.

Istentől hosszú életet s minden jót
kívánván, megkülönböztetett tisztelettel
vagyok

Nagyságodnak

alázatos szolgája,
barátja Miklós Imre

Kolozsvárott, Nov. 23-án 1836

Különösen tisztelt erősítő és academiai tiszteknek stb.,

Tanunk fő-szerkezetéje szilágyi prof. ur megbaj miatt nem csak a könyvtárnak, hanem igen tisztelt tagjai szívének is bá-borolva van. Egy egy példányt szerzőnek megküldeni. Egy-szersmind szívesen vállalnám s ha olvasó közönség érdeké-ben ismételve bajosságait elő olvasóinkat s barátunkat, mélóztassék, oly gyakran mint tőlem fogalatosságai enge-dik, akár könyv ismertetéseikkel s bírálatokkal, akár bármeny-nemű politikai eszmecseréikkel, tanunk hitelét s idővel halhatatlan-ni. – Kérlem a legnagyobb gyorsasággal fogadó közleni. Egyébiránt fogadja tisztelt rajzolóm legszívesebb tiszteletünk kifejezését. – Helyben, nov. 6 20kán

a. Magyar Tudós öttagú fő-szerkesztősége nevében

Miklós János s.k.
belső fő-szerkesztő

I. dr. Toldy Ferenczen
vroegtijdig s'academiai könyvtár
vonak

Aldunaczov
58 szám

Lehyber

Vite. jan. 4. 1853.

150

Tekintetes Úr!

A magyar Nemz. irodalom kor első
szakát elvégezvén, s a f. h. évfolyban tobb-
kor ismételvén is, most már azon a pon-
on állunk – kivált a 8-ik évfolyra nézve –
hogy az évfordulóig folytatást továbbra nem
halaszthatunk: kérjük azért birodalmasan
Tekintetes Urat, fáradjék megnyug-
szamra hatályos eszközökhez nyulni, v.
legalább némi ismertetéssel lenni, hogy
az uj és legujabb kor irodalmi tortené-
n – habár vázlatok is – a pályavégzendő
ifjakat terefülvereshessük.

A Chrestomathiát is várjuk.

Birodalmas Teréjünk és Szerzőtársunk mel-
ett, vagyunk és maradunk

Tekintetes Urnak alázatos szolgái

legjobb

a Mag. Nemz. irod. tá-
rsak.

(Minthy Vincenz)

17 Vlasz

Vétem nov. 10 1883

144

Szeretve tisztelettem Tekintetes Úr!

Fájdalmasan hatott rám a felsőbb hely-
l érkezett körlevél, mely Tekintetes Úr Chr-
omathiáját az Iskolákból kiveszi*! A szerény-
len kitiltás – mint Haas Inspector úr sza-
itól eleve gyanítám – nem a tankönyv hiá-
ában, hanem egyes, való vagyan, de a türel-
etlenség véphatarangjába ütközö helyek miatt
rtént.

Haas Úr a mult hóban tanodánkat megláto-
gatá, s nagyon akkor kijelenté, "hogy a Chrestomathi-
an a katholikus elem támadva van, hogy ha-
nem a magyar Litteratura Megváltójának mon-
nak" sat. Az ujkor irodalmi története – a pro-
stantismus korá – is kedvetlen fagot terjesztett
en emberek köreben, mit Haastól pontre megér-
tettem, azért okadatnák ott is a kidolgoran dó
hrestomathiával egy tartafára vanu, mit-a je-
n körülmények közöu – előbb utóbb kivisnek.

A dolog helyrete sürgöli, hogy Tekintetes Úr
müvet mielöbb benyerre, s azt a Közoktatási
Minister Úrhoz személyesen bemutassa, nemcsak
nem annak, a történelemhez hü szellemét,

* Körülbelüvel legyen e nyilatkozat: én mégis megrettentem.

s á nemzeti irodalomban járatos beszá-
talmás élő szóval előadja. A' baj, hogy á'
e' jeles munka belsőségét á' M. Minister-
körében felfognák és méltányolnák, á' mi
nyelvet nem értik, s' ígyminden az infor-
matiok után végernek, pedig, hogy á' Cl-
nak á' közoktatási bureauban hatályos fa-
vagyon, mondanom sem kell. A' képpe-
dő Chrestomathiára társaság alakult, melly
elnöke Danielik! Csak majd képfüsenek
vesztény tankönyveket.

Ő, á' Haas ellenvetéseit rendre megcá-
tam, s' kértem őt: ne engedje meg, hogy á
Iskolákba, á' tudományok kárával egyoldalu
könyvek horassanak be; aranban, fájdalm
tapasztaltam, hogy ő is csak puszta eszköz

Szivemből örvendenék, ha á' türelmetle-
ség emberkéit megalázhatnók; népemrő
gandag jutalom lenne azon öntudatos m
nyugvás, hogy hazám sorjadékai á' nemzeti
önérzetes s' pártatlan tudományosságá
birtos kezéből szivhatják!

Volna még egy kérésem is: A Watt Ne
Könyvtár Második folyamából á' II, III, IV, és
füzet hiányit: meghatharom e' füzetenkint
Magamat tapasztalt szívességébe ajánlva
maradok

A Tisztes Úrnak alázatos szolgá

Minikuz Vincz
tanár

Székesfehérvár Nov. 6. 1853.

Székesfehérvár, Oct. 5

152

Tekintetes Úr,
Bizodalmas, s jóakaró Uram!

Ennich Úr a "Magyar irodalmi tár-
téner" tárgyában felszólítást küldött
hozzám, hogy a kiántatási példányok mi-
minemüségét mielőbb irnám meg neki. Ez-
zel kapcsolatban bátorkodom jelenteni, mi-
szerint, az első kiadás 3, és 4ik füzetéből
körül 20 példány fennmaradt, szeretném,
ha ki lehetne egészíteni, de az utat nem
tudom, mely által eszközöljem. Kérek e rés-
zben némi útbaigazítást.

A' szükségelt példányok számát Gy-
ölcsönbent 25-re tehetem; mis tudo-
más végett Ennich Úrnak teszek átküldé-
si.

Szives hajlamom mellett, elkalok
Tetszés Úrnak

alázatos
szolgája
Minkus Vincen
tanár.

17 Okt.

Tekintetes Úr!

Hivatalos és házi foglalkozástol szabad perczeimet, Herder „Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit" czimü munkájának magyarra fordítására szentelém.

De egyelöre jónak láttam Tekintetes Urhoz, mint a magyar irodalom elöharczosához azon alázatos kérdéssel fordulni: Nincsen-e tudomására, miszerint az említett szöveget valaki már magyarítaná?

Ha ezen gyakran felmerülö kétségemre feleletet nyerni szerencsés lehetnék: minden esetben megnyugodnám.

S ha Tekintetes Úr alázatos kérelmemet figyelemre méltatja s pár sorban engem tudósítani kegyes leend: bocses levelét Miskolczon át Berzékre méltaját utalni.

Alázatos kérelmemet megujítva, mély tisztelettel vagyok Berzéken Majus 21. 1855.

Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
Miskolczi Pál
berzéki ref. lelkész

Vk. jul. 22. 60.

186

Hölgyen tisztelt Uram bátyám!

Ennyeszt azon vérvégi kötelék, mellyel tisztelt Uram bátyám családjához magunkat írommel csatolva érezzük, hanem legkivált azon bizodalom, mellyel tisztelt Uram bátyám, mint hazai irodalmunk nagy és széles ismeretü nyelvésze iránt viseltetünk, – bátorit és ösztönöz arra, hogy t. Uram bátyámhoz egy alázatos kérelmemmel forduljak és nagybecsü tanácsát őszinte bizodalommal kikérjem. – Alázatos kérelmem tárgya következő:

Családi magyartalan hangzásu nevünket, változtatni, illetőleg magyaritani, óhajtjuk. Ez magában véve a' mily könnyünek látszik előttünk, ép olly nehéznek is mutatkozik egyszersmind. – Mert ha, – nem tekintve a' kezdő M betü jellegét s nevünk általános értelmét, – azt magyaritani akarjuk, könnyü lenne valamelly jó hangzásu nevet vá-

hozzám, s azt felvenni. Azon felül tettel a kerdő M betű jelle és a név értelmére, ezen character megtartása mellett, a név magyar illása nehéz és nehézkes eredmény szerintem Mojsisovics, mint szláv eredetű név, származik Mojzes (Mózes)ból, melly ovics képző á által kiegészítve, adja a nevet Mojsisovics = Mórsefi (Mirsefi?) Azonban nevünk így leforditva a, melly kellemes hangzású, mint a Petrovicsból lett Petőfi, Andrasovicsból lett Endrefi stb. nevek.

Mindán tehát hosszas utánjárás és elmélkedések után se tudva tisztába jőni a felvendő jó hangzási családi magyar név tárgyában, nehogy később elhirtelenkedés és tapintatlansággal vádoljuk magunkat, bátorkodunk családi neveink magyaritása tárgyában egyenest tisztelt Urambátyám mint országos nyelvészeti tekintélly nagybecsü véleménye és tanácsához, ezennel bizodalmasan folyamodni, legalázatosabban kérjük tisztelt Urambátyánat, méltóztatnék számunkra egy olly eredeti, jó hangzásu és a magyar nevezet szellemével megegyező, nevet tanácsolni, a melly úgy általános magyarsági, mint részleges családi jellege ezen pontjából a kivánalmaknak megfelelhetne.

Melly alázatos családi kérelmünk nyilvánitása után, megkülönböztetett mély tisztelettel maradtam mélyen tisztelt Urambátyám és kedves családjának

Gyulán Júl. 15 é 1883

Kész szolgája
Mojsisovics Ármos
Körös-vaskapu szab. mérnök

Tekintetes, ritka Tudományu, és Ügyességü Királyi Egyetembéli Tanitó Úr!

az egész Tudós M: Orvosi Világnak bővebb hallhatattlan és meghálálhatattlan Tiszteletére ezer=szer igen érdemes Tisz= és Baj= Társaim!!!

Egy ezen lélek, erő, és legelső szülött igaz hazafiui tüzzel lángoló Intézetének, tegnap végén, engemet is, több Elmozditó= és Szerencsésitő Alkotmányozói közé számlálni méltoztatottnak, ezen napfelkütségek által engemet, visszanozándó bővebb tiszteletére, és munkál=hálaadottságra, egészen fiatalmotig igen szorosan lekötelezett!—

Engemet egy igen édes és egy alapos reménység kersegtet: Hogy azon réám bizott 10 példányban divul meg hatott ÷ 6. eladhatok.

Imé én egy példányra a fostan szülött a Tekes 24x az én Orszemi: Ujfejértói Dultolnár János Tettes Nemes Fejér Vármegyé rendes Tó Orvosa. Fő Bányiszt Ur Kegyes Hajlandóságiból alázatosan ajánlom koporsóm zárazig egy igen megülömbözetendő tisztelettel vagyok és maradok okajtok:

Tettes Tudós Urasagtok:

Fejérváron Jan: 19. 1831.

alázatos szolgátok
Dultolnár János
rendes tó= orvosa.

Tekintetes Nagy Györgyanyu
Bugáth Pál Grófnő.
Pesthely, Jerusalem u.
Doctor Urasnak!
Budapest
Mária Dorottya-
Szám alatt 241 Emeleten.
Utczában 13.

159

Tekintetes Tudos Professor, és Doctor Úrak,
engemet külösen lekötelezett kedves Bajtárs Úraim!

Hogy érántam megmutatott Úri kegyes hajlandóságokat annyi=
mennyire lehet, és illik, tartós hálával visszanyomam; és
hogy az Emberség' igaz javára törekedő dicsőséges Ügye=
kezetecket a mennyire sokféle akadályaim meg engedik,
én is részemről előmozdítsam, és szerencsésítsem, sok
tekintetek szoros kötelességemmé tették: annakokáért
alázatossan esedezem: hogy ezt olly szíves barátság=
gal venni méltoztassanak, a minémmel ezt irtam, és a
millyenbe alázatosan ajánlva, gyakos szívelmomig ma=
radni óhajtok:

Tettes Úrasságtoknak:

Fejérváron Márts. 3. n. 1831.

hozzátartozói
és
alázatos szolgájok:
Dr. Molnár János m.k.
Tettes N. Fejér Vármegye
alispánja.

Pozsonyban, martius' 27kén 1839.

161

Tekintetes Titoknok Úr!

Hogy f. é. februarius' 15kén költ igen becsos levelére — mellyet a fordárási tiszteletdíjak' s példányokkal együtt, mint az alázatosan ide rekeszett nyugtatvány tanusítja, augustusi hónap' 20kán kaláz köszönettel vettem — illy módon válaszolok, sőt, mivel bizos privát alkalomra várakoztam: de olyan mindeddig elő nem adódván, most már kénytelen vagyok — nehogy kötelességem' elmulasztásával méltán vádoltassam — postán, tehát csak röviden írni, bocsánatot kérven eddigi kéfedelmemért is. — E' furcsa következtetésé iránt majd akkor lesszen szerencsém a' Tekintetes Úrnak némi felvilágosítással szolgálni, midőn, mint pesti lakos, személyesen teszem tiszteletemet, mi — ha Isten életemnek kedvez — legfeljebb f. é. majus' elején bizonyosan meg fog történni; mert Arosztól jövő Szent-György napkor, m. é. november' 2dikai felmondásom' következtében, végbúcsút veszek — bárminek forrjon ellenem „nemzeteket tapodó haragja". — Addig is alázatos

köszönetemet

köszönetemet jelentem azon szíves nyilatkozásért, mely a Tekintetes Úr m. é. December-ben édes atyámnak irántam tenni kegyeskedett; esedezem egyszersmind meltóztatnék engemet tovább is megtartani tapasztalt kegyeiben, mellyekre magamat érdemessé tenni mindenkor fő törekvésem lesend, s határtalan tiszteletemet Tekintetes Vörösmarty és Bajza Urakat is értesíteni, míg tisztelettel maradván holtomig

Tekintetes Titeknek Uramnak

alázatos szolgája
s igaz tisztelője
F. A. Molnár Sándor
ügyvéd.

Pozsony, december 24-én 1843.

Tekintetes Úr!

Van szerencsém alázatos tisztelettel jelenteni: hogy a „Trefaludy-Társaság Évlapjai"-nak Correcturáját mai napon bevégeztem, és Csokonai munkáiból is a 2-ik correcturát és a revisiót folytonosan — kitűnő gondossággal, pontos siettséggel és figyelemmel — eszközöltem. — Ezután is a Tekintetes Úr által netalán reám bizandókban pontosan eljárhatni szerencsémnek tartandom.

Egyébiránt a mi Werbőczy fordításának füzetei illeti: bátor vagyok a Tekintetes Urat alázattal feleletül minapi becses levelére — emlékezteni, miképp nekem csak az 1-ső füzetet meltóztatott volt átadni, mellyről szóló nyugtaványom most is a Tekintetes Urnál van ugyan: de hogy azt aláírattam, a Tekintetes Urnak nálam szinte meglevő ellennyugtaványa bizonyítja. A' többi füzeteket is csak ugyan meltóztatott megigérni, de azután azokért nem alkalmatlankodtam.

Ezek után magamat a Tekintetes Úr kegyes pártfogásába továbbra is alázatosan ajánlván, boldog uj esztendőt tiszta szívemből kívánva, teljes tisztelettel maradok

A' Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
s őszinte igaz tisztelője
Molnár Sándor m.p.

163

Tekintetes Titoknok Úr!

Az általam nem rég „Magyar nyelv eredete" czím alatt kiadott munkácskának alázatosan ide mellékelt példányával bátorkodom Tekintetes Urasságodnak kedveskedni, — méltóztassék azt Kegyed iránti határtalan tiszteletem némi csekély zálogául szívesen fogadni, s egyszersmind kegyesen értesíteni engemet arról: ha valljon a' Magyar Tudós Társaságnak megküldetett-e már az őt törvény szerint illető példány a' nevezett munkából? hogy ellenkező esetben szolgálhassak vele. Adandó alkalommal a' m. kir. tud. egyetemi Könyvtár számára is küldendek belőle egy példányt. Óhajtanék továbbá T. Jerney és Reguly Uraknak is egy-egy példánynyal kedveskedni; de nem tudom, miképp lehetne ezt eszközleni? — alázatosan esedezem tehát: méltóztassék, Tekintetes Titoknok Úr! erre nézve kegyes utasításával, engemet szinte ellátni. — Végre van szerencsém alázatosan jelenteni: miképp, Wigand Úr felszólítása következtében, Csokonay munkáinak hátralevő íveiből az 1-sső correcturát, kitelhető pontossággal csinálom, szorosan a' kézirathoz tartván magamat. —

Egyébiránt a' Tekintetes Úr nagy kegyeibe és szívességébe magamat alázatosan ajánlván, teljes tisztelettel maradok

Tekintetes Titoknok Urnak

Pozsonyban, martius 7-én 1845.

alázatos szolgája

Molnár Sándor m.p.

à bord de Zriny, près Drenkova
ce 21 Août 1840

uvieur le Docteur

Je n'ai reçu votre aimable
communication du 18 que fort tard le
ir, et au moment où nous devions
l'or coucher à bord du bateau à vapeur.
n'ai donc pas eu le temps de
ous témoigner toute la reconnaissance
que m'inspirait votre bonté et votre
rême obligeance à mon égard. Permettez
oi de m'acquitter actuellement de ce
voir, et de vous dire combien je vous
remercie des curieux volumes que vous
vez bien voulu m'envoyer, et surtout
la liste d'ouvrages relatifs aux monastères
Hongrie qui répond à tous mes vœux
être le plus grand intérêt – Je souhaite
cèrement, Monsieur, qu'une occasion
ise se présenter bientôt pour moi,

1

de vous rendre à Paris ou ailleurs
des services analogues. Croyez bien que
je serai trop heureux d'en profiter
et d'entretenir ainsi avec vous les
relations trop courtes que j'ai commencées
à Pesth. Veuillez donc vous adresser
moi toutes les fois que cela vous sera
agréable ou utile et recevez en
attendant l'assurance des sentiments
de gratitude et de haute considération
avec lequel j'ai l'honneur d'être
votre très humble et très obéissant serviteur

H. de Montalembert

Minden 10 Juni 1858.

167

Euer Hochwohlgeboren

gestatten mir wohl die gehorsamste Anfrage, ob meine Zeilen vom 23 April c. in Ihre Hände gelangt sind, und wie es mit den s. Z. übermachten Urkunden-Abschriften steht.

Gestern traf ich zufällig in Bückeburg den Herrn Professor v Krabowsky aus Oedenburg, der sich Ihrer persönlichen Bekanntschaft erfreut, bestens grüssen lässt und im September c. Sie dort besuchen wird. Auch er stellt die Anfrage, ob sein letzteres Schreiben dort auch eingegangen ist

Augenblicklich hält sich dort der Sohn des mir befreundeten Regierungs-Raths König aus Bückeburg, der oesterreichische Hauptmann König, der längere Zeit in der Armee in Italien lebte, auf, der mich kennen wird.

Entschuldigen Sie die Belästigung, die ich Ihnen verursache, und halten Sie sich der grössten Hochachtung versichert von

Euer Hochwohlgeboren

ergebensten

E. F. Mooyer,

Sr. Hochwohlgeboren

dem Herrn Dr. Franz Toldy,
beständigem Sekretair der K. Ungrischen Akademie
der Wissenschaften

zu

Pesth

frei

PESTH 1857 Abends

Sr. Hochwohlgeboren

dem Herrn Dr. Franz Toldy

beständigen Sekretair der K. Ungrischen Akademie

der Wissenschaften

zu

Pesth

frei

WIEDEN 10 7 47-48

PESTH 1 JUL 1 Abends

Monsieur le Comte Tolski, Président de l'Académie, dans sa lettre qui me fut adressée dans le courant du mois dernier, m'invite de lui envoyer un portrait du roi Wladislas tué à la bataille de Warna. Ce serait mon plus grand bonheur de satisfaire à sa demande, malheureusement il m'est impossible d'accomplir à ce qu'il désire; car, dans toute la Pologne à ce que je sache, il ne se trouve aucun véritable portrait de nos anciens rois avant le seizième siècle. Les guerres désastreuses de la Pologne tant civiles qu'extérieures détruisirent non seulement les portraits de nos anciens souverains, mais presque tous les précieux débris de nos antiquités.

Veuillez agréer, Monsieur le Secrétaire, l'assurance de ma plus haute considération avec laquelle j'ai l'honneur d'être

Votre très humble serviteur

J. Muczkowski

Cracovie ce 2 Septembre 1851.

Pest. am 21. 8bf

Wohlgeborener Herr

Hochgeehrter Herr College!

Mit herzlichem Bedauern hörte ich bei meiner Rückkehr von einer kleinen Erholungsreise, daß Sie während meiner Abwesenheit in Krakau gewesen und unsere Bibliothek besucht hätten. Ich hoffe aber daß mein Bedauern Ihnen in derselben gezeigt haben, was Sie in Erstaunen könnte. Mein Bedauern Ihr gefälliges Entgegenkommen nicht genutzt zu haben ist um so aufrichtiger, da ich während meiner Reise nur Verunstaltung in einer Ostrowski'schen Beziehung übernommen habe. Ich meine nämlich von einem

Ungeheuer Theil

Monsieur
Monsieur François Todtze
Secrétaire de l'Académie des Sciences
à Pesth

KRAKAU
2

SZAZ. KOWA
2
10

Pest.

Kommen in Betracht die unge-
druckte Johanni de Thorocz in Aug-
burg 1488. 4. auf Pergament gedr.
vorhanden zu erkennen. Da dies
Werk ist, welches vorzüglich Ungarn in
sich, so wäre es vielleicht auch Ihnen an-
nehmlich gewesen sich über die Fragen
dieses Werkes mit mir zu verständigen.
Sollte Ihnen vielleicht jemandem in Ung-
arn gelegen sein in den Besitz
selben zu kommen, so bitte ich mir
die Mittheilung zu machen und zugleich
anzugeben wieviel dafür gebothen wird.
Ich muß jedoch bemerken, daß am Schlusse
a³ zwei Seiten oder abgerissen auch das
ternus (xi.) v zwei weiter Blätter nach
gerissen sind, auch fehlen in dem Lage
quaternus (y) beide Lagen y und y

übrigens ist das Ganze wohl erhalten.
In der Hoffnung vielleicht später
Gelegenheit zu haben die versäumte zu
persönlich Bekanntschaft nachzuholen und
mit der Bitte um baldige freundliche
Antwort auf obigen Antrag, habe ich
die Ehre mich Ihnen mit aller Hochachtung zu sein

Ihr

ergebener

Dr. Muczkowski

Krakau
am 18ten Oktober
1857.

KRAKAU
2
Nr. 1.

Wohlgeborener

Hochgeehrter Herr!

Verschiedenartige Beschäftigungen verhinderten mich, meinem Wunsche gemäß, Ihr geehrtes Schreiben früher zu beantworten, entschuldigen Sie daher die Verzögerung meiner Antwort und nehmen Sie jetzt meinen herzlichen Dank für die Freundlichkeit, mit der Sie es unternommen auf das Urtheil von Th. einen Einfluß zu finden, verbunden mit der Bitte Ihre Bemühung in dieser Hinsicht fortzusetzen. Zu diesem Versuche bin ich so

sein das Exemplar des Werkes sowie zugleich mit dem Schreiben des Herrn wird er mir zu übersenden und es Ihrem Wohlwollen zu empfehlen.

Sie gern ich nach Ihrem Wunsche mir gekommen wäre die Abschrift der ganzen Vita Gregorii de Sanct zu zusenden, so hielte ich es doch für nöthig, weil ich es vor etwa 1½ J. dem Professor Roepell in Breslau durchgesehen und verbessert zugesandt habe und dieser die geschichtliche Wahrheit Callimachi in Kurzen herausgeben wird.

Ich benutze mit Vergnügen auch Veranlassung Sie der Hochachtung versichert zu versichern, mit der ich die Ehre habe zu sein

Ew. Wohlgeboren

ergebenster

Dr. Muczkowski

Krakau
am 3ten Februar 1858.

Hochverehrter Herr College!

In Erwiderung Ihrer geehrten Zuschrift vom 14 Februar habe ich die Ehre Ihnen mitzutheilen, daß mir der Lügenschmied Turóc schreibt, man habe ihm schon 50 Rthl. gr. geboten, das Minimum dafür wäre also diese Summe, doch erlaube ich mir zu bemerken, daß das französische Courant wenigstens 5 p. Cent höher als Banknoten steht, die würden somit in Banknoten 53 Rthl. Rtl. verlangen müssen. Rücksichtlich der Ofen frage bemerke ich, daß die Rentmeister Gelehrten-Gesellschaft noch immer besteht und

Chemie der Nahrungsmittel in Gesc.

ihr Schreiben erscheinen lässt. Der Vorstand derselben (Herr Dr Kuczyński) wird sich über den gemeinschaftlichen Aufbruch recht gern mit Ihnen verständigen. Indem ich um Verzeihung für die Ihnen gemachte Mühe bitte und Ihnen dankte bleibe ich hochachtungsvoll

Ihr

ergebenster

Dr Smoczkowski

Krakau
am 17 März 1858.

Hochgeborener Herr Bibliothekar!

Hochgeborener Herr!

Mein vor einem Monate verstorbener Vater hat den Hochgeborenen Herrn der auf Pergament gedruckten Inkunabel unter Cronica Hungarorum et anno 1488 ohne Titelblatt und der Bitte um Vermittlung beim Verkaufe derselben an einen Bücher-sammler in Ungarn, übersendet. Da der Eigenthümer dieser Werke H. Josef Lekaycki aus Posen, gegenwärtig die Zurückstellung desselben verlangt, so bin ich so frei

Hochgeborener Herr!

Vor einigen Tagen ist nach Krakau von Ew. Hochgeboren eine Postsendung u. 60 Thaler Thaler in Silber unter der Adresse meines bewährten guten Freundes und Gönners Herrn Hofrath Mieczkowski eingelangt. Wie ich aus den Papieren des Verstorbenen entnehme, wurde die durch Ew. Hochgeboren an ihn übermittelte Kaufschaft, den Preis für die ungrische Granit-Säulen Verständigung in Besitz Ew. Hochgeboren zu bewerkstelligen bereit waren, ausgetroffen. Die Papiere sind vorläufig ohne vorläufige Zusicherung Ew. Hochgeboren Folgung dieses Auftrages. Ich bin daher

Ew. Hochgeboren ergebenster

so frei zu verzeichnen – indem ich den tiefsten Dank für die aus diesem Anlasse gezeigte Mühe auszudrücken – zu bitten, dass Ew. Wohlgeboren der Kostanstalt Frau die abverlangte Weisung mit dem Anhange gewähren, dass diese Baarschaft entweder der der Witwe des Verstorbenen Frau Eleonora Mruczkowska oder mir ausgefolgt werde. Zu diesem Behufe werde ich mir mit Erlaubniss Sr. Excellenz der an die hiesige Kostanstalt gestellten zu machenden Anzeige sintemalen beizufügen und zu Ihrer die nöthige Kenntniss anzuschliessen.

Entschuldigen Ew. Wohlgeboren Ihre Belästigung und genehmigen den Ausdruck der besonderen

Hochachtung, mit dem ich verbleibe

Ew. Wohlgeboren

ergebenster

Stefan Mruczkowski

Gerichtsadjunkt beim

Krakauer Landesgerichte

Kraken
am 29 April 1860.

Contrasch

Landbriefträger d. d. Postverwaltung
in Krakau

Ich habe unter Adresse des H. Ludwig Joseph Muchkowski einen Geldsamm[illegible] von 60 Cts. nach Krakau zu übermitteln, welche ich bei Entfernung des Adressaten inmittels geerben, zu Handen dessen Mutter Fr. Eleonore Muchkowska oder dessen Sohn H. Stefan Muchkowski Gerichts-Adjunkt beim Krakauer Landesgerichte zur Disposition zu gestellen bitte.

Post

Geben am 14/[illegible]

Vte. apr. 30. 1856

176

Tekintetes Úr.

Egy régi talán nem egészen elfelejtett ismerőse a Tekintetes Urnak, kinek jóakaratsága és nyájassága sokszorosan jeleit ezen ismerőse megköszöni köteles hálatokadik többszöri hallgatásokat kimerülni.

Hivatalom kötelességei, mellyeknek több év óta minden időmet kellett szentelnem, megnem engedtek, hogy magyar irodalommal, valamint az előtt szoktam, nemi ismeretségben maradni, törekedtem volna. Sőtsz pedig eziránti vágyom nagyobba nevekedvén az időm fukénét, de egyszersmind éltte óhajtvan, hogy akademiánk könyvtárát magyar irodalomma is kiterjesztése által tanulóink közül nemcsak a született magyaroknak, hanem a német, olah és más jövőtársuiknak alkalom adatsék ezen literaturaszati ismerkedésre, kellő tisztelemmel bátor vagyok a Tekintetes Urhoz folyamodni.

1. Mellszrassek, a Tekintetes Ur általa kiadott teszer, Ily magyar munkának egy példányt, mellynek elővizetési árát, Dr. Karafiát Gustav tudositása szerint 7 f 30 x pp. tartó, ide mellöklem, e folyó évre akademiánk könyvtára számára ezen czím alatt: a cs. k. jogakademia igazgatóságának N. Szebenben, a posta által (ha a postabér ezen árban már be volna foglalva) átküldeni.

2. Minthogy akademiánk könyvtára gyarapitására pánt pénztárban eddigelé felette csekély poly, s a nevezett Karafiát Ur némi remélnyel kecsegtette, hogy a méltóságos magyar tudós Társaság nem utasitná vissza szen kérelmét a tanári karunknak: szerezhetne

Könyvtárunknak egy ingyen példánnal költségei által kiadott Törvénytárnak; bátorkodom karunknak az indor Akademiához intézett vrasoeli kérelmét ide mellékelni s a Tekintetes Urat ~~megkérni~~ czen kérelmünk hathatos támogatására szivesen megkérni.

Teleste kedves lenne nekem, ha ezen alkalmatossággal a indos társaság által jövőre feladott pályatérdesekre is szerezhetnénk.

Magamat a Tekintetes Ur jó indulatába ajánlván megkülönböztetett nagyrabecsülessel maradok

a Tekintetes Urnak

N. Szeben 1856 Aprilis 25 ikén.

alázatos szolgája
Müller Gedofried mk

P. T. Herr Schroeder

erhalten beifolgend den baaren Betrag von 24 fl. 48 kr für die mir
den 24ten Juni in Commission gegebenen 12 Exemplare Semanjak-Lesen
welche Sendung die den Empfängern durch einige Exemplare
Noten zu bestätigen bleiben — Bemerke noch daß mir hier
zu Lande, da es mir an Begegnungen ist Ihnen durch den
Abschluß eines Geschäftsverkehrs dienen zu können — wenn auf meine
mehrmalige Anfrage erhielt Sie — ich dann etwas
in welcher an Ihnen wenden freundschaftlichst empfehle

Hochachtungsvoll

Ich den 29ten May 1848

Ludwig Müller

155 fol. 113

Vett. f. br. 28. 1860.

180

Hohes Directorium!

Ein Hohes Directorium wollen gutigst entschuldigen, wenn ich so frei bin, Demselben hiermit für die Gesellschaft meine neueste Arbeit – die Alterthümer des ostpreußischen Bernsteins erste Lieferung zu überreichen.

Möchten ein Hohes Directorium geruhen, mein Bestreben durch diese Sendung die hohen Verdienste der Gesellschaft anzuerkennen und zu fördern, der Wissenschaft ein bisher unerforschtes Gebiet der Cultur durch entgegengesetzte Wege beleuchtet zu haben, mit einigem Beifall aufzunehmen, und verwerthig finden.

Indem ich hoffe mich einst, mit Ihrer Achtbaren Gesellschaft persönlich in näherer Verbindung zu treten, werde ich alles auf mich nehmen, die weiteren hohen interessanten Lieferungen des Werkes auf den Schwingen einsenden.

Ein Hohes Directorium wolle die Versicherung meiner aufgezeichneten Hochachtung entgegennehmen, womit ich verharre

ganz ergebenst

Dr. Johannes Müller

Medizinalrath

Berlin den 18 Februar 1860

Brunnenstrasse Nro 111

182

Euer Hochwohlgeboren!

Nachdem die Wohnungen der beiden Mitglieder der ungarischen Akademie der Wissenschaften hier nicht bekannt sind, beehre ich mich Euer Hochwohlgeboren im Auftrage Sr. Excellenz des Herrn Feldzeugmeisters von Benedek um die gütige Zustellungs-Veranlassung der mitfolgenden 34 Karten zu ersuchen.

Hochachtungsvoll,

Euer Hochwohlgeboren

ergebenster

Müllermeisterlaz

Ofen 9/10 1860.

184

K. K. Hofbibliothek.

Wien den 17. Oktober 1856.

Euer Wohlgeboren!

Mit hoher Bewilligung des k.k. Oberstkämmereramtes vom 14. Oktober d. J. Z. 6238 ist der Hofbibliothek ermächtiget worden, Ihnen das ungarische Werk: Aesopus fabulai, ford. Pesti Gábor. (Wien 1536 4to) gegen den von Ihnen eingesendeten Revers aus der kais. Büchersammlung bis Ende November d. J. zur Benützung zu überlassen, wonach das bezeichnete Werk Ihnen unter Einem in der Anlage zugesendet wird.

Mit ausgezeichneter Hochachtung

für Vorsteher

Ignatz Pfeiffer

Hofrath

Herrn

Dr. Franz Toldy,

k.k. Kustos der Ungarischen Bibliothek, b.ö. Sekretär der Ung. Akademie der Wissenschaften u. dem. Mitglied der kais. Akademie der Wissenschaften in Pest.

NAGEL & WISCHÁN

könyv-, mű- és zenemükereskedés

BUDÁN

a takarékpénztár új épületében,

szemben a lánczhiddal,

a t. cz. közönséget ezennel tudósítják, hogy helyben, a fennebbi czég alatt és a nevezett helyiségben könyv-, mű- és zenemükereskedést alapitottak és azt legközelebb megnyitván, elöforduló esetben bizalmasan igénybe venni kérik.

Sok évi tapasztalataink a könyvkereskedés minden részletében, és összeköttetésünk a bel- és külföld számos kiadóival képesítendenek bennünket, minden szakunkba vágó igénynek, ha a nagy közönség becses bizodalmával megtisztel, kielégitöleg megfelelhetni.

Buzgó igyekezetünk lesz, a közönség e bizodalmát **üzletünk szilárd, pontos és serény vitele által** kiérdemelni és magunknak megtartani. Különös tisztünknek tartandjuk, mindennemü rendeletnek a könyv-, mü- vagy zenemükereskedés bármely czikkére nemcsak lelkiismeretesen, hanem ép oly gyorsan és helyesen is felelni meg, mint azt a bel- vagy külföld bármely üzlete tehetné.

Minden munka, mely más kereskedések által a **pesti hirlapokban** vagy másutt akárhol hirdetve lesz, raktárunkban szintén készletben található és az eredeti áron kapható. A

Buch-, Kunst- und Musikalien-Handlung

in

OFEN

im neuen Sparcassa-Gebäude,

der Kettenbrücke gegenüber,

beehren sich Ihnen hierdurch die ergebene Anzeige zu machen, dass sie unter obiger Firma und in den dort bezeichneten Localitäten am hiesigen Platze eine Buch-, Kunst- und Musikalienhandlung begründet und vor Kurzem eröffnet haben, welche sie für vorkommende Fälle hiermit Ihrer geneigten Benutzung empfehlen.

Gestützt auf vieljährige Erfahrungen in allen Zweigen des Buchhandels und auf ausgebreitete Verbindungen im In- und Auslande, hoffen wir allen an unser Geschäft gestellten Anforderungen entsprechen zu können, wenn uns das Vertrauen des geehrten Publikums zu Theil wird.

Dieses Vertrauen durch **Solidität**, **Pünktlichkeit** und **Thätigkeit** zu erwerben und zu erhalten, wird unser aufrichtiges Bestreben sein. Wir werden es uns zur Ehre schätzen, alle Aufträge über jeden beliebigen Artikel aus dem Gebiete des Buch-, Kunst- und Musikalienhandels auf das Gewissenhafteste und mindestens eben so **schnell** und **gut** auszuführen, als dies von irgend einer andern Handlung des In- und Auslandes geschehen kann.

Alle Werke, welche von anderen Handlungen in den **Pester Zeitungen** oder auf anderem Wege angezeigt werden, sind auch bei uns stets vorräthig und zu denselben

szükségelt **hirlapok**, ugymint oly **folyóiratok folytatása**, melyek ezelőtt vagy máshonnan hozattattak, vagy melyek hozatala bármely okból felfüggesztetett, általunk akármely időköztől kezdve, teljes készséggel fognak megszereztetni. Rendelt müvek gyors hozatalát és pontos megküldetését különösen szem előtt tartandjuk, valamint gondoskodtunk, hogy az irodalom minden ágában megjelenő uj munkák hozzánk rögtön kézbesülnek.

Ki valamely irodalmi ujdonság **megtekintését** kivánná, ez óhajtást azoknak házhoz küldése által szívesen teljesítjük, mely czélból az ide mellékelt jegy utján eziránti rendelkezését kérjük, kijelölvén: a tudományos irodalom mely ágából kivánná az uj munkák átküldését megtekintés végett.

Ismételve ajánljuk **kezdő üzletünket** kegyes jóindulatába, és kisérletkép annak szolgálatait felhasználni kérjük.

Tisztelettel teljesen

Budán, 1861. év sz. Mihály napján

kész szolgái

Nagel és Wischán.

Preisen von uns zu beziehen; Ihren Bedarf an **Zeitschriften** und **Fortsetzungen** von Werken, welche früher entweder anderweitig bezogen, oder deren Bezug vielleicht eingestellt wurde, werden wir, von jedem beliebigen Zeitpunkte an, mit Vergnügen besorgen. Für regelmässige und schnellste Besorgung bestellter Werke sowohl, als der besten neuen Erscheinungen aus allen Gebieten der Literatur in ungarischer, deutscher und anderen Sprachen werden wir stets Sorge tragen.

Sollte es Ihnen erwünscht sein, neue Erscheinungen **zur Ansicht** mitgetheilt zu erhalten, so sind wir mit Vergnügen dazu bereit, und bitten, um Ihren Wünschen entsprechen zu können, uns auf beifolgendem Schema geneigtest anzeigen zu wollen, aus welchen Zweigen der Literatur Ihnen Zusendungen vorzugsweise angenehm sein werden.

Somit möchten wir denn **unser neues Etablissement** wiederholt Ihrem Wohlwollen auf's Angelegentlichste empfehlen und Sie zu einem Versuch mit demselben einladen.

Ofen, Michaeli 1861.

Hochachtungsvoll und ganz ergebenst

Nagel & Wischán.

Nyomatott Bécsben, Jacob és Holzhausen-nél.

NAGEL és WISCHÁN

BUDAI

könyv-, mü- és zenemükereskedéséből

irodalmi ujdonságokat következő szakokból kivánok megküldetni:

Hely, utca és házszám: *Név:*

Aus der Buchhandlung von

NAGEL & WISCHÁN

in

OFEN

wünsche ich Neuigkeiten aus nachstehenden Fächern zur Ansicht zu erhalten:

Ort, Strasse und Hausnummer: *Name:*

Spectabilis ac Clarissime Domine
Amice Colendissime!

Pro desiderio Tabulae Dnae nuper mihi submissum originale Dramatis hungaricum una cum Duplicato, quod Factori Typographiae Hrüner transposueram pro Collectione in advocato remitto, ad Archivum Academiae hungaricae seponendum: hac inter quaestionem Bono interim Magistro Tanackyani' A' Strategia Elvei: an iam huius Versionis titulum prout nuper scripseram, vel plane ipsum liberum germanicum ex quo Versio praemissa est obtinuerit: Si sic dignetur mihi mox vel unum vel alium transponere, Alia pro mei futura directione Quaestio est illa, an aliquos Porsus Academia hungarica pro reservatione exhibendorum Duplicatorum fecerit, anve aliqua favorabilis, vel semel Resolutio emanaverit. — Finaliter Beatae Dnae si rei huiusmodi nullam notitiam habet, interim meae per excelsum dirigens Dicasterium regium propositae Inhibitionis, a sua Sma Maiestate segnentem Resolutio

nem,

1 Tanárky

2

Finis

nem, quam tamen tacitam, eumque nemine communicandam, sed duntaxat pro privata notitia conservandam, et communicari dimissam fuisse.

Propositioni huic, scilicet Jubilatoris deferre non constitui, sed nunc in organisatione Censurae, Revisoratus Librorum Officii Antonii Nagy ea conditione digna reflexio habenda est, ut ad munus, quod non deposcit Auditus Vigorem et in quo hucadusque idoneus comprehensus fuit, et porro applicetur, respective pro tali munere proponatur. Vindobonae 18a Novembris 1838 Ferdinandus m.

Vett. febr. 2. 839

Spectabilis ac Clarissime Domine
Fautor Colendissime.

Quoad Versionem Operis Strategici Serenissimi Archiducis Caroli per Alexandrum Tanárky factam, sequentia habeo Praeter Dnum Rimmanda. Licet hoc Elaboratum sit prima Versio praedicati, et Typis iam excusi Operis, ut adeo de eius ad typum extractione nullum superest dubium: tamen ut alioribus compluribus in ob, jecta Censura Militaris dimissis Brottum Signibus, et Ordinationibus fiat satis, illam excurre dirigenti. Dicasterio regio una cum Opere ex qua Versio facta est subtermi debebit, et eo fine Praeter Dnum Rimmanden exta duci, poterunt mihi ipsum librum ex qua Versio facta est, quantoquid submittere, — aut si hic ad manum non esset, ad minimum totum titulum Operis sicut iacet una cum Anno et Loco Editionis describere et

Finis

et mihi transmittere dignaretur: sed
ad evitandas omnes in longius tempus
protractationes, optimum fuit primum
librum transponere, si Author hic in
loco est, sin minus, tunc admonemur
ut supra allegi titulus totus fiat et po
et nomen describatur.

Ad hæc exigenda sequentia Intima
Officium Cancellariæ stringunt et guida
a) Dd. 21 Febr. 809 N° 3847.
b) Dd. 8 Aug. 809 N° 14,542.
c) Dd. 22 Januar. 822 N° 2,035. et
d) Dd. 27 Aug. 822 N° 21,432. hæque
ultimum, præter alias supraallegatis Ob
nibus, Intimatum sequentia habet:
Suam Mattera Itineris clementer prædispere di
gnatam esse, ne ulla in posterum de me
generis Manuscripta vel opera rem Mi
tarem respicientia in primis autem
Exercitus et Exercitii, et Servitii Cæsareo
Regii Austriaci Regulamento, operibus ita
Strategicis

Strategicis, sine prævio consensu Altissimo
Avaritio ad Typum admittantur, omnia
idmodi Scripta cum Relatione respectiva
Censoris, Regio huic Lattii Consilio sub
mittantur, abinde Altissimo obtenti sub
sternenda. — Stan proinde positivam
benignam Resolutionem regiam Libro
Antist. Officio pro futura directione hisce
notam redditi. —

In nexu horum Quæstionem propo
nere sustineo, quid intuitu exhibendi
vel non exhibendi Duplicata Officio Cen
suræ semper sit: hæc in merito
si pro Academia hungarica usq finem
Martii a.c. nulla Absentia fuerit
Resolutio, sic a 1a Aprilis de singulo
Mysto Duplicatum exiget Censura
Officium: — vel longo tempore habui
patientiam, et hucusq adhuc nil pro
suo commodo videtur agisse Academia
hungarica. Budæ 1/2 839

Humillimus Servus
Ant: Nagy

Ludovica
Magyar
Moskatöltöny Bof
Corrector
Szakái
Rec. Pest

Spectabilis Domine!

Ich habe für dieses Mal nichts Dagegen, betreiben Sie nur mit immerhin 2 Abzügen fortwährend Manuscript ihrer Anthropologie zu schicken: jedoch sollten die Abzüge immer ohne Druckfehler mir zugeschickt werden! — Nun habe aber ich auch eine Bitte: Ich habe den Rüstzweck möchten einen Catalog omnium Ephemeridum scriptorum periodicorum, Diariorum, rogationum Volantium, quant eorum Programmatibus einzusammeln: nun weiß ich nicht ob die gelehrte Gesellschaft in Mexico sei Indomnytar welches Programma der Statthalterei unterbreitet hat, und ob diese gelehrte Gesellschaft medio Septicis Remigeres ad excelsum Dicasterium der Unterrichts möchten hat diese Zeitschrift Gewerb zu geben. Wenn ja, so bitte ich mich pro describendo tam Programma, als auch etwa selbst die

Indovota

Indorsata, welche Selbe auf diesen Revers
mehrill gefälligst mir zuzusenden; ihnen
ich kann nicht verbleiben ob hoce ni
pagen ebenso von Statt selbiori Officio le
vere zugeschickt worden wäre; ihnen bei
nun habe ich immer ni vicem Programm
sempti periodici Tudomanyter und die
Statuten eendes societatis hungaricae
beigelegt, auf welche und den Herzog
und Palatin sehr oft hingewiesen hat,
und es noch immer dabei weist. Mit
allem Hochachtung

Ularo

6/5 39.

Bemerkung des Nagy.

possi
rc.

Spectabilis ac Clarissime Domine Secretarie
Domine plurimum honorande!

Infirmitas filii mei ad Cancellariam hungaricam
Aulicam iam per trimestris spatium perdu-
rans: itidem alterius filii in Bonis Camera-
libus Bacsiensibus Contragentis vices
obeuntis necessitates, ac de praesenti Contho-
rabis mea ad gravitas infirmam aeptem
descendentis circumstantia me adeo paral-
ysi privarunt, ut cogar unde unde omni
possibili modo extraentem obulum incassa-
re.

In his rerum adjunctis, cum et filio
adhuc infirmitate praeno subsidium, Contho-
vero victicum praestare cogor, salarium vero
meum menstruum his tegendis haud suffi-
cit, sustineo Praetum Dworum praesentibus
confidenter recedendo humillime rogare
gratenus Honorarium titulo Revisionis et Cen-
sura Scripti Periodici Tudományther mihi
per Academiam hungaricam ejectatum,

pro Anno

Spectabilis ac Perillustris Domine
Franciscus Verbőczi
Consiliarius Varietatis Ver-
veretanae Supremus Comes
Cancellarius

pro Anno praeterito obveniens, penes eandem Academiam hungaricam exoperare et mihi submittere dignaretur. et cum iam etiam Revisio huius scripti periodica praeter emunciam evolutum etiam 7 Menses excederet, etiam pro intervallo temporis id quod Academia resolvere placuerit me exoperavi et submitti oro.

Hinc iam necessitatem meam maximam perspicere dignabitur, quod hunc obtulerim, quod certe facere intermisissem, si me dira necessitas premeret.

In blanda proinde spe sum Beatitudinem praenobilem meam pro possibili satisfactionem ac dum super eo, quam intentionem Beatitudinis Suae hoc in merito mihi aliquo lineolis mentem suam adaperire obsecrem debito honoris ac Obsequii cum laude

Pro Buda 5a Junii 1846

Beatitudinis Suae

humillimus servus
Antonius Hagy
Librorum Custos
et Revisor

Spectabilis ac Clarissime
Domine Secretarie
Dne Colendissime!

Indem ich für das mir ~~[illegible]~~ gütigst Honorär
pro Anno 1839 meinen wärmsten
Dank abstatte, erlaube ich ganz ge-
naue Notiz, daß ich nach altem
Usus die Quittung darüber auf-
gestellt, da mir das Exemplar der
andern Quittung der Kasse nicht
gebracht hat. – Sollte es aber nöthig
[illegible] erst selbst auch geschehen, so
bitte ich mir das Formulare
zu übersenden, so werde ich diese
Quittung nach demselben genau
gerne abschreiben, und Ihnen zusenden.

Ebenso

Übrigens Due Spectabilis, was die Manuscripte, welche Sie bei mir hier, dem betreffend, muß ich Ihnen aufrichtig gestehen, daß die Exemplare welche Sie mir die Titel derselben mitgetheilen die Güte hatten, wohl kurzweilig haben, und nun in dem Wunsch bei anderweitigen Manuscripten, mir doch nicht mehr an alle Titel derselben mitzutheilen Sorgen, so bitte ich zwar selbige dennoch anzugeben, damit wenigstens ich bei meinem Beschluß nachsuchen: aber ich kann mich ob dem diese Mühe auch in Wienn erfordern, denn

wenn ja

wenn ja, so wird [illegible] gegenwärtig [illegible] Indexbuchstaben und alsdann Recht gegeben, et stratissime adversari, was sind bereits ohne weitere Anstände zu reprobiren wären, und die Platzfeld [illegible] und durch dieselbe Censur Amt zur Verantwortung zu ziehen und besonders Censur Akt Tit. 4. Februar 1840 № 4.463 Intimation [illegible] bewegt worden und aufzutragen wäre, folgendes Frage zu beantworten. Eidem generali librorum censuae Officio comitis: et referat qualiter stare recensita a ultima provisione si det ist statutorum eruditae Societatis hungaricae si attactum eruditae

Societatis

Societati Scriptorum periodicorum
[illegible] typis emittere poterit
[illegible] — Ab
[illegible] ipsis [illegible] et [illegible]
[illegible] Mgto
[illegible] Academiae [illegible]
[illegible] Mgto
[illegible] Hae praesent pro statu Notitiae
[illegible] debito honore. Cum
[illegible] Budae 8a Iunii 1840.

Gr.

[illegible]
Antonius Nagy

9. 840

Spectabilis Domine
Amice Colendissime!

Heri medio Domini Joannis
Stoffel Gradcensis
Ordinis Manuscripta
per Bruttam DVam 18a
Augusti a.b. Lemberg sub-
stracta, una cum Mgto
Viri Blas Drama par
Victor Hugo: pro typo
subscripta Brettae DVae
transposui. — In gratum
rem una insimul
Mgtum Hunyadi Laszlo
Authore Laurentio Toth
in Dim Attilinae Dispositio
nis, a typo simpliciter
[illegible] et damnatum
ex eo, quod strictae politicae
maxet

naxat eventus, imprae
sertim quoque prohibendae
tendentiam, taliquae
contineat enunciatio
quae salvis status publi
cationibus mutatam
tolerari possunt, Ita
medio Ordinem dat
Hac Jlm a.t. Officio hum
illustrorum, disponite

Hoc, quo hoc scribo n
mento praecipio mihi pr
Censura Submissa Sub
Ad p. 2. et 3. Mpta.
adlaboraba ut pro daride
Numerum p. et 2. qu
ouyus absolvam, Heiner
Stein mox transmittam
caliqua tardius expedia
Ich bin Ihrer Ergebenung

Tisztelt Titkár Úr!

Hogy az ujabb időkben terekre jutott censura hivatal ellen egy kis követelő-lev levén, az érdemben Önhöz fordultak, nem fog csodálkozni, ha tapasztalandja, hogy az ügybe a t. e. Magyar t. társaságnak is volt némi befolyása.

Ugyanis még multévi 8bre elején adtam át egy-általam az itteni elemi iskolák használatára szerkesztett Könyvecskét e' cím alatt: „Introduzione allo studio della Lingua Ungherese" a helybeli Könyvbirálónak, ki azt az akkori rendeletekné fogva a Könyvbiráló fő hivatalnak terjesztvén fel bírálás végett, ennek eredményéről mind addig semmit sem hallott. Magán uton értesültem, miszerint az véleményadás végett a t. Magyar t. Társasághoz küldetvén, ettől visszautasittatott legyen azon megjegyzéssel, hogy nem lévén a Magyar Academia Rendszeréhez alkalmaztatva, szerzőjének visszaadandó volna azon utasitással, hogy magát munkájában a „Magyar nyelv Rendszeréhez tartsa. Miután azonban sem a kérny iránt felvilágositva nem vagyok, sem a kéziratot vissza nem kap mind addig, mit a jelen átalakulási bonyodalmaknak tulajdonitok kénszeritve érzem magamat kérelmet tenni iránta, s – hogy mielőbb czélt érjek, bátorkodom Önt alázatosan megkérni, lenne szives tudomra adni, mi szempontból vélte az Academia könyvecskémet el nem fogadhatónak, – továbbá kiszközölni, miszerint érintett kéziratom birtokába juthasok annál hamarabb, mennél nagyobb az e' vidékbeli alsó iskolákban a szükség illy könyvecskére, mi nélkül lehetetlen itt a magyar nyelvben előhaladni, – s végre értesiteni: ezentúl is van-e s milly befolyása a Tanulmányi Kirtosságnak az illyen iskolai könyvek kiadásába, s az Academiának azok foglalatába a censura megszüntével?

Midőn bizvás remélem, hogy nem sajnálandja tőlem fáradságát előre is köszönetet mondok érte s visszont köszi szolgálatomat ajánlván tisztelettel maradok

Önnek

alázatos szolgája
Nagy Antal
~~magyar nyelv s irodalom tanár~~

Kutaméban Majus 30-án 848.

FRANCO

MAINZ
30. MAI

Tisztelt Toldy Ferenez Urnak
a magyar tudós társaság Titkárának
t. cz.

franco si Wien

Pesten

21

PEST

PESTH 5/6

Debrecen Január 27. 1860.

13

Tekintetes Tisztelt Uram!

Igen tisztelt tudós Barátom!

Tudós Lugosy József úrtól értesültem az iránt, hogy Debrecen Város történetének leírása évek óta kutatott s nyájtva az adatokat s már az értesülés 3. éri folytatólag kutatásom által, hogy Debrecen Város történetét, be. tudjuk be elégen sajtó alá adandom.

Nem volna kép tőlem sajátt munkámat dicsérni, azon is tartom azt mindenesetre, de vagy évtem, hanyat rettenél, tala a tudományunk minden az adatokat összegyűjtve egy 30-40. ivet körtelen adnát a világnak, hogy abból a története, a kivatottabb jelző, érdekes művet szerezhessen. Ön csak Debrecen tulajdonát írtam fölé, hogy ismerjék nálunk nagy, nevü emlékét és bandulgunak őseik által elkövetett jelesteteik elkövetésére; írtam azt is, hogy más, több város, kö, vesse a példát, mert csak így érhetnék a tulajdon egyetemes jó szemet historiát, ha az egész hon ősiének történetét ismerjük. De a mi fő célom, és a mit igen tisztelt Tekintetszerrel tudatni kívánok: az, hogy minthán ön Debrecen történetének megírásánál, irodalom történetét is szemelőtt tartotta és azt tejedelmesen, réfletesen – ha bár nem tökéletesen is – megírtam: ohajtanám azt, a magyar szemem hazájain is a kösönséggel megismerszetni, addig is, míg az egész mű napvilágot látand.

Miket képez, vagy szerencsés nagy tisztelettel érezném a Tekintetes Szerkesztőt; nincsenek e czélnak, az egészből kiverém, szétes fellépés a „magyar szemem" számára, mint a hol bennünk annak alkalmas helye; hol vagyon a tudomány igazságot kiállja ?!

Debrecen irodalomtörténete nem utolsó a hazában, sőt legyhári és protestáns egyházi irodalom terén; ha más városok megérandják vagyunk irodalomtörténetét: akkor tudomány szerve nagy elány és szerencse bennünk az.

Magamat nagybecsű indulatába ajánlva vagyok

Tekintetes szerkesztő Uram!

legalázatosabb szolgája

Julius Nagy Benő"

332 pr.

Vill. okt. 4. 1838.

Tekintetes Titoknok Úr!

Telejthetetlen Férjemnek i beles hantok sötét s szomorú üregébe lett eltakarittatása után tellet szivszaggatva a Tekintetes Úr levelét olvasnom, melybe élet esztendő mulva leendő egymás látásával vigasztalni méltoztatott; mit hálás keblembe örökösen rejtve tartok.

Az Évkönyv III^k kötetéből küldött tiszteletpéldányt tehát mint Özvegye az ő örök emlékéül alázatos köszönettel fogadom. — Az ő – i meg boldogult! élet rajzát ha maga meg nem küldötte – talám támaszt az Isten valakit ki azt meg fogja irni!

Én Özvegyi keserü sorsomat a Tekintetes Úr kegyes pártfogásába ajánlva egész tisztelettel vagyok Szabad S. Patak Septembr 24.^en 1838.

Tekintetes Titoknok Urnak

Alázatos Szolgálója
Nagy Borbála
Prof. Nyiry István Özvegye.

Schreiben
des Herrn Oberstadt-Chirurgus Dr.
Schmidt, Stadtarzt, ordentlichen Professors
der Chirurgie und Direktors der chirurgischen
Klinik an das Königliche Ministerium
des Innern, betreffend die Errichtung
einer Hebammenlehranstalt
in Stockholm.

Ch. Ekholm
Mitteilungen
aus dem Stockholm.

OfvR

S. Patak Decemb. 31. 1858.

Vetjen. 6. 889

Tekintetes Tisztnek s Doktor Úr!

Vevén a Tekintetes Úrnak azon nagy becsű tudósításait, melly be engem Méhai boldogult kedves férjem eler rajzát tárgyazó árományok felöl tudósítani méltóztatott. Sajnálom, hogy azon adatokkal nem szolgálhatnam ez ideig sem; mert mint méltóztatott írni a Tekintetes Úr, hogy olly férfiak által irassam öcse azokat, a kiket vele a szeretet, tisztelet legközelebb össze kapcsolt; en volnék - en magam pedig elégtelen levén azon dolognak végbe vitelére, kéretemre azt Tekintetes Ormós László Úr felvállalta, és mi hamar ígyekezni fog azoknak pontos öcse irásán, még a jövö hónapba Januárius ba el küldendö.

Azon kegyes tudósításait is vevén a Tekintetes Úrnak, melly be engem, a Méhai boldogult kedves férjem elhunytatott egy hónapi 25 p.p. forintot tevö fizetésére felszólítani fojó hó 7kén méltóztatik; alázatos köszönetem tartozó kijelentése mellett kérem a Tekintetes Urat, méltóztassék azt Tekintetes Balogh Doktor Úrnak által adni; ki is en kinte ezen postán irott különös levelembe meg kérjem, hogy azt a nékem boldogult kedves férjem után rendelt tiszteletdíj 150 p.p. forintokat együtt a meg irott módon küldené el.

Ki is becses emlékezetébe a leg méjjebb tisztelettel magamat ajánlva vagyok -

a Tekintetes Tisztnek s Doktor Úrnak

alázatos szolgálója
Özvegy Nagy Borbála
Méhai férjem Nyiro István özvegye

S.NPATAK

Tekintetes Nemzetes és Ítélő Schedel Ferencz
Doktor Úrnak, a magyar tudós társaság
Titoknokának alázatos tiszteletel.

Pesten

Franko

Tekintetes Szerkesztőség!

Szerencsém ide mellékelve egy ajánlólevéllel fordulni, talán használható lesz az Athenaeum vagy Figyelmező vala melly rovata alatt. Egyébiránt bátor vagyok átlátszó urat a jelenkor multja vásárnapi Budapesti naplójára figyelmeztetni, s egyúttal kérdezettel megkérni mélóztassék vállalatomat előjellemi, valamint az Egressy, Tanay és Kugliget uraknak megigérni lehetett, kik a drámafüzért nem fogják megindítani. Ezt „Szénmutár" omat egészen ezen alakban adandom ki, mellyben Both Bühnen Repertoirja jelenik meg, azáltal hogy fiumei vélemény és igen olcsón és előfizetés nélkül. Az el. só füzet f. e. majus 25ikén fog megjelenni, s azontul minden hónapban vagy 5—6 hét alatt egy „Bécsben" vagy „Fiumen" fogom kiadni s mutatványul nem sokára egy felvonással fogok szolgálni. Maradván Szegszárd, febr. 28án 899

A' tisztelő úr

alázatos szolgája

Nagy Ignác

Eszt. aug. 14 1840.

19

Tekintetes ur!

A mai jó lelkű küldöttség ülés alatta, hogy 30 ggő forintot ad Szalatkaszky' ezüm alatt forditott drámáért, ha azon néhány helyet kiggenlitem, melly az ódeskor szerfölött ragaszkodás miatt tisztán darabos lévén. E dráma kolnapulád már nyomtatásban meg fog jelenni, és igy én a 30 ggőt elveszitem, mert alig hiszem, hogy a küldöttség megaztán is kiadja a gewet, amaz kevesbbé, minthogy a darabos helyek a kéziratban ~~tiszatlan~~ kiggyerve ~~vag~~ mineznek, és igy az egész darabot át kellene dolgoznom! mi sokra sok időt kivánna. Nagy Elek ha gyors biralmál volt szerencsés birni a T. küldöttségnek, mert legutóbbi darabjára kikajá az utalványt, azon kivia a dátsal, hogy tüzelme szerint járulja ki a darabot. Megvallom őszintén, hogy bizalatlan vagyok az által kissé sértve van, mert úgy látszik, mintha a T. küldöttség igy gondolkornék rólam: „Ne adjuk kezébe

a gémet, mert majd nem jártja ki
darabat. Egyébiránt 30 jó fon, szép
vetni ab, még az nem baj, és szom
szagán azon birodom fiút, mellyel n
denkor voltam és vagyok a kellő,

Kisfiú folgája
Nagy Ignác

U. J.

Kérik könnyebben ~~és~~ és nem mag
mat, hogy velünkünyem szerint szívvel
kebelbe panaszolhatám szélnemet

Pest, aug. 22dán 843.

20

Tekintetes ur!

Aug. 20iki becses soraid tegnap este vevém, és pontonként sie„
lek válaszolni:

1) A regényári díjak 6, 8, és 10 forj ggö" évenként.

2) Az Ostajok Sötét Kútcskének ára 1 fr 30 k. ggö".

3) A körcnek szádó jelmondását nem vághatván le, az
egészet ide csatolom.

4) Kisfaludy K. vigjátékainak czíme: „Kisfaludy Károly jeleseb
vigjátékai." Cseh 1843 febr. 20ikn. Jartelma: A Tékmyörö", 3 felv.;
Hűség próbája, 1 felv.; Csalódások, 4 felv.; A fösvény, 1 felv. Ára
48 kr ggö".

5) Az 1842iki pályamunkáknak nincs külön czíme; csak az, a mi az Athenaeumban is megjelent.

Végtelen magamat a Tekt. ur szives indulatiba ajánlva, illő tisztelettel maradok

alázatos szolgája
Nagy Ignácz

Tekintetes Schedel
Lőrenc urnak
Pápán
Lőcsey
Kelt

Pest, april 1kén 1844.

Tekintetes ur!

Erdélyi levéseimet mindig külföldre utaztak, s alkalmasint két esztendeig nem fogjuk őt látni. Kérem tehát méltóztassék más valakit választani, ki helyére addig a titoknoki hivatalt viselje a Kisfaludy Társaságnál, mert különben kénytelen lesznek minden gyűlés előtt rendesen megszólítni, mit ma már gyakorlatba is vettem. A multt gyűlés jegyzőkönyvét szerencsém van idezárolnom. Ki egyébiránt illő tisztelettel maradok a Tek. ur

alázatos szolgája
Nagy Ignác

Pest, nov. 15én 844

77

"Jeknitelés ügy."

Az ide csatolt levélből látni méltóztatik, hogy Julian még csak 761 példány Naptárt, Almanachot kapott, s kivet kereskedő még legalább 239 példányt kell kapnia, végre, hogy nem fogadja szerette a vásárlóktól, ha e hó végéig kezébe nem szolgáltatjuk. E 239 példánynak az Akademia elő jogában kell lenni. Lang könyvkötő nem akarnak arokat kikerepni, Vince pedig maga nem bírja. Kérem tehát, hogy már valamikép véget vessünk az ügynek, méltóztassék Vincének megparancsolni, hogy holnap, vagy legfeljebb jövő kedden fogadjon egy vagy két nagyfamost, s kezére ki azon ellenvetéseimandokokat a többi nyomtatvány csomagok körül, s nagyfamosnak díját az fogom neki megfizetni, ezzel bátorkodom két figyelmeztetni, hogy gr. Szécheni már Pestre van, de röviden mulva ismét távozni fog!!

Ki eme ügyben illő tiszteletel maradok

a tek. úr

alázatos szolgája

Nagy Ignác

Tekintetes Igazgató Úr!

Ide csatolva szerencsém van a Kisfaludy-Társaság utóbbi jegyzőkönyvét átküldeni, minthogy a legközelebb tartandó ülésen nem fogok megjelenhetni, hogy a t. Társaság rám nézve ugyan igen megtisztelő, de általam el nem fogadható, kívánatát a segédtitoknokságra és pénztárnokságra nézve ne kényszerüljek ismét és ismét fivoltt visszautasítani, mi nekem valóban nehezemre esik, de mit tenni kénytelen vagyok. Kérem tehát, hogy a t. Társaság e két hivatalt mindenesetre betölteni méltóztassék, mert mindaddig, míg ez meg nem történik, egy ügyet sem fogok részt venni, s február 8ikán tul pénzt el fogadni, vagy kiadni többé semmisetre nem fogok, a nálam levő számadásokat és pénzt pedig február 8ikán tekintetes Igazgató urnak mindenesetre átadandom, ha az uj Pénztárnok úr azokat attól fogva át nem veszi. Kérésemet ismétlve, illő tisztelettel maradok a tekintetes Igazgató úr

Pesten, januárius 25én 845.

aláíratos szolgája
Nagy Ignác

Budán, dec. 28án 847.

Tekintetes ur!

A magyar kir. Tudományos Egyetem könyvtárának két éri állomás rendszeresítetvén, egyikért én is bátorom folyamodásomat a fm. Helytartótanácshoz, s mint a tek. urhoz, mint e könyvtár igazgatójához, folyamodom, hatályos pártfogásáért esedezve, melly nélkül kérelmem sikert nem nyerhet. Ön engem minden tekintetben ismerő, időtöltem tehát elhámlálnom, hogy mit tudok és mit tehetek, csak azt teszem szabad megemlítenem, hogy még akkor is boldognak érezném magamat, ha a könyvtár falai közül soha utcára lépnem nem kellene. Ön azt tudhatom, hogy telkem egész irányának megfelelőbb hivatal nincs, s hogy E szerint bizütelesen be fogném azt tölteni, valamint az vihront minden földi vágyaimat tökéletesen betöltené. Üggyemet s jövendőmet ön többször tapasztalt nagybecsü szivességébe helyezve, állandó tisztelettel maradok

a tekintetes ur

alázatos szolgája

Nagy Ignác

Pest, april 12. 851.

Tisztelt barátom!

Ennek mutatóinak kiadásával
Nemzeti Könyvtárban) nekünk nagy munk
va elvégzésében. Korán van, mélyen,
sok az imitt angyan mielőtt, ártatlan.

Tisztelő és barátja

Pap Gyula

Tekintetes Toldy Ferenc m. akad.
titoknok sat urnak illő tisztelettel

Pesten

Pest, oktob. 22. 832.

Tisztelt barátom!

Bizja barátunk legnagy nálam levén, a bécsi almanach mellett kijött arckepének accláttsja iránt kudakozódott. Az örömmel, hogy egyik legtisztelettel barátomat társam hoffnu sőrütain ismét magamnál láthatám, párosulva a fájdalommal beteges állapota felett, amelyre megravatak, hogy teljes bizonyossággal nem bírom neki kellő felvilágosítást adni. Azonban már hiszem emlékszem, hogy az almanach társaság azon accláptot, ugyet engedjenek oggyütt ifj. Kittler Györgynek adta el, s a bejött pénzet a Kisfaludy Társaságnak ajándékozá, minden iromunjival, jegyzőkönyvel együtt, ezen utóbbiakból megláthatja ön, hogy minő feltétek mellett kapott meg mindent Kilian, s e jegyzőkönyvet a Kisfaludy Társaság kis kiállításában könnyű lesz megtalálni. Ez alkalommal egy kis panaszom is van. Ez az Ujnémeti könyvtárból egyetlen füzetet sem kaptam, és az oka, hogy tapomban nem foltalatok róla, gedig azzy hiszem ugyan nem árthana a tálletoknak, ha az én tapomban is időről időre felmutatnék. Szives üdvözletül

tisztelő barátja

Nagy Ignác

Tekintetes ur!

A kurva levő fiumei papirral szerencsétlenül jártam; annyival kis ebb az ugyanis a Szemmütár formátumánál, hogy nem használhatám. Megirván ezt a fiumei gyárnak, azt kapám válaszul, hogy a papirt vissza nem veszik, a pénzre mindazáltal néhány héttig várakozni készek, hogy az alatt valakinek eladhassam a papirt. Bátor vagyok tehát egy mintaivet ide mellékelni, azon reménytől vezérelve, hogy az Akademia talán használhatni fogja azt. Öszszesen ivrizma van belőle s ára egynek, a nálam levő Tachuraszer

Tekintetes Tolddy Ferenc urnak Budapesten

rint, 4990" forint. Igen kötelezett-
nek érezném magamat, ha vala-
mikép megfizethetném e te-
hertől. – Személyesen kemény tipte-
lésemet, de fájnosan hallott betegs-
kedése miatt, nem merek a tekintet-
urnak alkalmatlankodni. – A Szín-
műtár 6ik füzete ok. Vikán fog
megjelenni, tartalma: Savage Ri-
chard, Gutzkow István Lukács La-
jos által fordítva; a 7ik füzet
e napokban bevégezett „Johanna,
Nápoly királynéja" című 5felv. e-
redeti drámámat hozandja. Hé-
tköznap hét mulva „Napjaink, kéjek
s kalandok a magyar életből"
című 3felvonásos vig regényem 2ik
kötetét fogom befejezni, s mulat-
ványokat közlendek belőle az Ath-
naeumban, a f. perkeptőség enge-
delmével. Az ide mellékelt epigram-
ma talán jó lesz censurai törlés pót-
lására az Athenaeumban. Minek e-
lőbbi tökéletes fölgyógyulást ki-

vánva maradok illő tisztelett
Fessen, okt. 8 ikán

A tettes ur

alázatos szolga
Nagy Ignác

Ill. I.

Színházunk számára Scalié „de filles de la folle" cimü 5 felv. dr. maja forditását végrendem be rendany nap multva. E darab f. e. jul. 11ikén adatott először Tar tban a Renaissance szinházban Szendkivüli tetszést nyert.

Vetve nov. 20. 1857

70

Tekintetes Úr!

Nagyságodtól szóban szóban Pálunknak egy Frankfurtban élő Sipos Pál unokatestvére van, ki a Tekintetes Úr Ő Excellentiájának azon becsületben, meghívatni, hogy a' Sanitätszirugus rendi más ajánlott tanítót egyszer Sanitójának.

Ezáltal, méltóztatnék Tekintetes Úr ezen tanítót Ő Excellentiájának kezébe juttatni.

Nagyságodnak más tisztelettel vagyok

A' Tekintetes urnak

szívem Barátja Wien 353.

alázatos szolgája
Nagy Sándor

+ saját kézirata

Tekintetes Tolly Ferencz úr
a' magyar tudós Társaság
nagy érdemű jegyzőjének Lipto-
lettel.

Perlesz

B. Gyarmat. junius 10. 1851.

Tudós Férfiú,

Ki irodalmunknak – főleg jelenkori – hivatását megérté, lelkesedett örömmel, és buzgó ohajtással fogadá az „Uj magyar muzeum" VI füzetében T. urasságodnak: „A nemzeti irodalom ismereteinek viszonyairól a nemzeti élethez, és buzgó esdeklés a „nemzeti Könyvtár" ügyében – cimü értekezését és illetőleg felhivását. Vajha azoknak hatná meg kebleiket ez, kiknek a gondviselés anyagi erőt is adott a szent cél előmozdithatására ....

Nekem a „nzti Könyvtár"-nak ügyében a nevezett értekezés fonalán elmondottakhoz commentár nem szükséges – negtől ápolt irodalmi eszmény képem volt. Ez ok öszönöz most is arra, hogy a T. urral – a nemzeti Könyvtárt alkotandó irók elősorolásának olvasása által ébreszett eszmeimet – közleni bátorkodjam ...

A 16ik század alkonyáról ismerek egy irót, ki a T. ur gyüjteményében nem emlittetik, azoknak költői müve Sándor István „Könyveskása"ban sem fordul elő sehol. Ezen iró menyói Tolvaj Ferenc volt. Ennek az emlitett Sándor T. Könyveskása (51 lap) bizonyitása szerint: „Az Arithmeticának avagy Számtalásnak öt Speciesinek rövid magyar Regulákban foglaltatott Mesterségé"-cimü munkája Debrecenben 1675 ben első kiadást ért. Ugyan e munka (a Könyveskása 63. és 83 l. szerint) 1701 ben, és 1729 ben Lőcsén, és végre (a 89. l. szerint) 1736 ban Pozsonyban is nyolaz kinyomatott. Ezenkivül (a 269 l. sz.) Menyői Tolvaj Ferenc szül. Heves várm: Gyöngyösi iskolai igazgató volt. – Ennyit tudnánk Tolvaj Ferencről Sándor István Könyve, kája után.

Monk

Azonban Tolvaj Ferenc az Arithmetican kívül más kö
vet is adott ki, melly noha forditmány, de miután versekből áll, é
rdekes – s illem okzatáit tartalmaz: szerzőjét a 17ik század tankölté
köré emeli.

Ha tehát a T. ur sorozatából e tankőltőnk neve nem aka
rattal maradt el: szerencsésnek érzem magamat müvét ezennel m
ismertetni.

A könyvnek latin cime következő:

„Praecepta Morum Institutioni Puerorum accomodata: collecta primum textu soluto a Cl. ac Doct. Viro D. Joh. Commenio; Ligato a inde Stylo tradita opera Cl. D. Sam. Enyedy M. D. Pastor vero et Textu utroq; pro moribus teneriorum instituendis Hungar idiomate Rhythmice transfusa (neglecto quidem textu soluto sed ligato e regio exhibito) ingenio & calamo Franc. Tol Menyői p. t. Scholae Losonciensis Directoris, tandemq; publicae luci data hac in dispositione expensis discipulorum s rum, signanter infranotatorum Anno 1677 Mense Julio. – Leut schovid Typis Samuelis Brewer 1690." –

E cimben megvan egyszersmind irva a könyvnek röviden kró nikája. – Külalakjára nézve kis 8rét. – Terjedelmére nézve áll összesen 16. lapból, mert a 17ik a végéről hiányzik. Helyes ir sa a 19. század elején divatozottal versenyez.

A latin szöveggel ellenlapozvák a Tolvaj Ferenc tollából folyó magyar rimek.

Tartalma a könyvnek – noha az ifjúság számára iratott, a ko nak, különösen az akkori társalgási hangnak eleven bélyegét viselvén, – igen érdekes.

A könyv nem tulajdonom, különben örömmel nyujtanám azt a T. ur által a közügy oltárán.

Mutatványul egy legfeltünőbb szakaszt kivánok belőle közleni, mint következik:

„

III. Rész.

A Természeti cselekedetekrül-való maga viselés.

Cseleked

Cselekedetidben te légy szemérmetes,
Ha nevetz, az legyen alázatos csendes,
Ki maga szavait neveti nem eszes.
Ki soha nem nevet goromba nem rendes.
A nyáladat ki-pökd hogyha meg-gyült szádbá.
De más felé fordully, hogy te mast azonban
Megne pökj mint Markaff, bé se szid á szádbá,
A nyálat, mint látod ezt á bestiákban.
Orrodat ki fujad kendő ruháeskával
Meg törülljed de nem á dolmány ujával,
Avagy süvegeddel, vagy öt ujaiddal,
Keszkenőcsked légyen, tisztogasd meg azzal.
Két ujaiddal-is meg-lehet ki-fúni
Orrodat; de kezed megnem kell mocskolni;
Azonban fél felé el is kell fordulni;
Hogy tsömör ne légyen el is kell tapodni;
Mikor kévántatik hogy horuss, vagy asics,
Vagy ptrüszszencs, magadat te akkor el fordics,
Vagy tenyért szájadra szép módoson borics,
Es gyengéeskén osztán szájaddal ugy zendics.
A természet sipját te szorossan taresad,
Hogy miatta az hét szégyent megne vallyad,
Mindenkor hasadat fél helyen solválljad,
A tisztes Iffiaktul ezt mindenütt lathad.
Miként á Szél-malom orrod ne sipollyon,
Boreas módgyára torkod is ne zugjon;
Mert á medve szokott zugni ollyan módon,
De á tisztes ember nem zúg mint vén Charon. stb.

Ezek szerint itélve, ha T. ur által a könyv érdekesnek találtatik, az egésznek másolatát hazafi örömmel megszerzendem.

Még egyet. – „Libanuson termő cedrusfának vejszeje stb" – cimü szinte magyar versekből álló könyvnek birtokában van egy olly ismerősöm, ki azt, ha szükséges, a T. ur gyüjte-menye számára finnesen átengedi. E könyv a Tolvaj Praecepta

jánál

jának 19 évvel előbb nyomatott, t. i (a Sándor könyvkiv 241. lap. szerint) 1671 ben. – Ennek orthographiája is előbbi időre mutat, e nyelvészeti tekintetben is kiketűleg érdekesb. Nekem már az első oldalon feltűnő volt ezen comparativus „Kinesebb" e helyett Kinesesebb.

Ennyit kivántam tehetségem szerint a „nemzeti Könyvtár" illetőleg a T. urral közleni, s ha ez által bár mi csekély uj adatokat fölfedezanem sikerült volna, legnagyobb örömemnek tartanám, – s azért ha e részben készségemmel szolgálhatok, méltoztassék tudósítani, – és becses kivánatait hazafiui örömmel tellyesitendi

T. T. urnak

igaz tisztelője

Nagy Iván

24 pbB

Vett. martius 8 1853

T. T. dr. Foldy Ferenc urnak
tiszteletét

Nagy Iván

A még tavaly télen Velencében tanácsolt, és a t. academiának igért olasz Dittifele kéziratokat valahára csak most küldhetem meg; ennek oka reám nézve igen kellemetlen, és némelly Pestre megtiltásokat elfogadó, de nem tellyesitő könnyelmü, és kevés becsü egyének iránti vádban alapszik.

Ugyan is én az ezennel egy kötetben ide csatolt Dittifele kéziratokat, és hozzá ist ismertetést átadás végett még mult évi aug. 30 án egy ismerősömnek azon kérettel kézbefistettem, hogy nekem Pestről a T. urtól az átvételről elismerést is hozzon. Az érdeklett egyén Pestről vissza érkezvén, mai napig azzal biztatott hogy kérésem tellyesité, de az elismerés elhányodván, azt fölkeresés után nekem átadandja. Gyakori kirgetésem daczára is az elismerést elébbi nem tudván, és ez által elöttem az egész mindig gyanusabbá válván, végre gyalázatosan kisült, hogy a kéziratot nem kézbefistvén, az nála maradt, mit mai napon tőle átvevén, ime siettek azt T. urasságod által ezennel a t. academiának hazafiui indulattal ajálva postán átküldeni azon kéréssel, hogy azt a t. academia f. hóban tartandó történeti hatgyülésében a t. tud. társaság könyvtára számára fölmutatni, és a róla irt ismertetést a m. museumban kinyomatni méltoztassék.

Továbbá igen kérném T. urasságodat az iránt, miszerint arról, vallyon a t. academia könyvtára számára m. 1852. ki aug. 20. kén költ levelem mellett magán általom által küldött Tolvay Menyói Ferencznek

Lőcsén 1690. ben nyomt. „Praecepta Morum" stb. cimü magyar verses könyvecskéjét megmélztatásra e kapni, és gem adóztani szívesednék.

Végre tisztelettel bátorkodom becses tudósítását kérni arról is, hogy az ujr. m. museum folyóiratnak f. 1852. septemb. havig beárvlag kijött minden füzeteit hol, milly áron, és meg lehetne e még szerezni.

Egyébiránt nagybecsü szivességébe ajánlott tisztelettel állandóan.

Költ P. Gyarmaton mart. 2a 1853.

Különösen tisztelt

Tekintetes Tudos Ferfiu!

Midőn ez utsal az uj Museum füzeteinek megküldésével irántam mutatott becses figyelemért legmélyebb köszönetemet nyilvanyitom, bocsánatot kell kernem, hogy ennek megérdemlésére eddig mit sem tehettem. Ha jelenlegi allasom ismerve lenne, kikerülés kimentve volnék. Tökeletesen független proletarius lévén, dolmet legnagyobb részben a minden napi szükségek megszerzetése igényli. Az irodalmi foglalkozás pedig meg annyit sem gyümölcsöz, hogy legalább hallani táplalékaimra s könyvek szerzésére elég lenne. E szerint sajátomat már fél áldozvak, nem sokára kénytelen leszek busát venni legkedvesebb foglalkozásomtól az irodalmitól.

Bocsánat, hogy ezen ide nem tartozó dolgokat vegyitém leve-

lembe.

lembe. Oka az, mert mentemi kívánnam magam egyrészben eddigi elkésésemért, s mert bizalmam lévén a Tekintetes Urhoz — azon esetre hogy tehetségem jövője iránt legcsekélyebb reménnyel lenni méltoztatik, — bátrak vagyok fölkérni a Tek. urat, miszerint ismert kegyelmeinek kifejtésén szélesb ismeretsége vagy befolyásánál fogva erkölcsös alkalmasságra utalni, s segíteni kegyeskedjék. —

Az ide zárt kérelemmel küldöm át, miszerint azt — ha eléggé érdekesnek találtatik, — a Museum lapjaira méltatni — ellenkezőleg vele testőrcsapatnak rendelkezni méltóztassék. Igyekszem fogok majd nem sokára ön alkalmas cikkel is alkalmatlankodni.

Vidéken tudósokra fölötte terhes, ha valamely szaktudományra adják magokat, hogy könyvtáraink ily helyeken nincsenek, és igy vagy magunk kell pénzét a legnagyobb nehézséggel könyvekre adni, vagy ha ez sem telik, — a Mursáhtól elbocsátani. Sajnos, de igaz.

Kegyeibe ajánlott különös tisztelettel maradtam

Tekintetes Urnak

B.Gyarmat jun. 18. 1854.

alázatos szolgája

Nagy Iván

/.

megjárják.) — Azt sem tudván, kihez lep a folyamodvány intézve, kiknek belül ismeretlen hegyein, tapasztalt kezeibe bizva bizalmatteljesen kérem Tek. urasságodat, mifelettünk ezt kitölteni, és a Tek. számon mellékelve gr. Teleky József úrtól az igért kimutatványt megfeleremi, és így az illő helyre küldeni méltóztassék; kérem egyszersmind a Tek. urat annak hatályos befolyásával istápolására.

Mi ezen állomás elnyerésére esélyében a mellékjövedelmet illeti, az nekt abból állana röfenue, mit tajátt erőm, s fogalmam még kiterombtheme, mert bel ugás azon kívüljtül is, mint volt, megfoftott; — s jelenleg mint más

tok

tok sőt sőt elate igérkedő embernek a legnehezebb élhetési pályára van.

Azonfi alkalmatlanságére ezer bocsánatot kérve, kitűnő tisztelettel maradtam Pfyrmaton aug. 2. 1854.

Tek. urnak

alázatos szolgája
Nagy Iván

Különösen tisztelt
Tekintetes Úr,

Szives levelét az ujabb postai rendszer,
egyrészben a levélhordó pontos-
sága miatt csak jul. 30.
voltam szerencsés megkapni.
Mind a mellett tisztán szemem
a Königrätzi tipt. állomásért e
„folyamodvány" eppéperkeszte
és azt lehetőleg bizonytványok
ellátni. Szives levelétől ne
ítélem meg teljesen, voljon
németül legyen-e irva? – a p
Kaiser elhalmozódva eren
irtam meg, a mint hamarjá
tudhatám; időm azonban ma
tibb nem lévén, a mellékl
a nagy siettej miatt fordít
lan maradtak. (Tán egy is m
javítok)

Különösen tisztelt
Tekintetes Ur.

Szives levelét az ujabb poszai rendszer, egyrészben a levélhordó pontatlansága miatt csak jul. 30 án voltam szerencsés megkapni. Mind a mellett siettem a Kőnyrtúr ipt. állomásért egy „folyamosvágó" öszszepárkeszteket és azt lehetőleg biongisvágóval ellátni. Bessés levelébül nem értvén meg teljesen, vajjon németül legyen-e irva? – a pár kásbor alkalmaskodva ezen irtam meg, a mint kamarjára tudhatám; időm azonban más több nem lévén, a mellékelt a nagy siettség miatt fordítatlan maradtak. (Tán ugy is megjárják)

Vétt aug. 16 1888

Tekintetes Ur!

Őszintén megvallva szinte átallom, hogy taval a M. Muzeum egy példányavali megtiszteltetésem, és lekötelezettségem daczára e bessés folyóiratnak oly kamatlan napszámosa valék; de körülményeim magam előtt kimentenek, és ha untatni kivánnám velőtek Tek. urat, szintén fölmentenném;

Ezen ide mellékelt követségi ismertetést méltassa a T. ur az Uj M. muzeum hasabjára; s-ha lehetséges méltoztassék azon néhány nyomott ivvel megörvendeztetni, melyeken az megjelenni fog.

Holmi

Holmi kisebb cikkekkel szán
dokom ezután gyakrabban me
keresni egyetlen tud. lapunka

Én daczára szigorú sorsom
nak meg eddig sem mondtam
le tanulmányaimról, de most
főleg oklevél gyűjtés és más
lás vesz el üres időmet; ez
oka gyérebb föllépéseimnek.

Megfog a Tek. ur bocsátan
ha bátorkodom megkérdeni
hogy tavali folyamodványom
nak mi sikere igérkezik;
az itteni hatóságtól kedve
jélenés kúdercu felülem.

Egyébiránt

Egyébiránt szives kegyeibe
ajánlott tiszteletem mellett
maradtam a

Tek. Urnak

B.Gyarmat mart. 23. 1857.

alázatos szolgája
Nagyiván

Különösen tisztelt
Tekintetes úr!

Mult hó 7 kén kelt becses levelét ugy Liptay Imre köveszége felöl, valamint a folyamodási ügy állásáról örömmel vettem; – azonban ez utóbbira nézve, a mit a Pesti Naplóban 2 db. hónában olvasék, reménnyem nem szekély mértékben lehangolá, ugyan is az érdekless lapban a kingvtári örök kineveréseit olvasván, ott nevemet nem leltem; s jelenleg még azon kétségben vagyok, valjon miután csupán a már volt tisztek neveztettek-e, lesznek e még kineveréseik, vagy pedig – mint egy hirdetményből gyanitom, csen állomások upra szervezetvén, egyszel kevesebbre olvadtak ei üllő könyvtár tiszt nem loend, ei ekepen a kineveréseik már befejeztek? – Mélaszszik e részben engem tapasztala keggetlje szemint

a.

járjék

a birongyosról mielőbb kitanítani; mivel hoffa remélhetem várakozásom aggaszó, és méltóbb is erre kért állomásnál ha nem is rangsabb, de znivsabb alkalmarást szalaghatom el. Ne dő pedig fölösleg elhalad. és ő valahára erre birongyalan allapotomat igen okszerűnek egy birongyos alléppel fölszerelni.

Ugylag alázatosan esedezem tehát, méltóztassék erre igyekezni teljesen fölvilagosítani, valjon várhatok e, meddig (körülbelül) sz alapsággal még az irant valamit, hogy pesti lakosszá lehessek, vagy pedig a vidéki tengésre vagyok kárhoztatva.

A napokban az Uj M. M. réfjére nézve historiai forgásokat fogok küldeni, adding nagyra becsült kegyeibe ajálva magamat vagyok a

Tek. Urnak

alázatos tolgéja

Nagybaráz

Gyarmat jun. 27. 1855.

Különösen tisztelt
Tekintetes úr!

Jelenlegi helyzetemben valami komolyabb terjedelmű munkát nem képíthetvén, ide mellékelve küldök két historiai (igazán) forgácsot; méltoztassék – ha megérdemlik – a M. Museum tárrajába fölvenni. –

Multkor junius 17-kén kelt levelemben fölkértem a T. urat, most újolag a legnagyobb tisztelettel esedezem, méltoztassék azonnal egy sorban csak megírni, valjon van e meg a folyamvdáji ügyben mit várni, vagy már minden állomás be van töltve, hogy az első esetben Bécsben morgatthassam az ügyet; az utóbbi esetben pedig hogy rögtön másvál gondolkozhassam, mert válságos ponton állok.

E.

38

Tekintetes Toldy Ferenc urnak
hűl. tisztelettel

E nézetből újolag az egy pár sorban rögtön
tudosittatásért köszönöm, tapasztalt
kegyeibe ajánlott tisztelettel vagyok

T. T. urnak

B.Gyarmat Julius 8. 1855.

alázatos szolgája
Nagy Iván

A muzeumbeli kérdést Didt. Addtól ennyit tartottam elégnek erillem
kez tudatni, egyébiránt magát a kéziratot is az kivánsam
folgáltatni a Jekinczymak átnezés végett, arra
kérvén aláratvan, miszerint illyen ismét általam méltoztas
tok küldetni, a tertvonástvétele végett. — Meg nem
állhatom megnem jegyez. miszerint e naplo Kimay János
Követfegérül is emlékezik, melyről egyszer emlékezetem
szerint a Gr. Urtól oltam a M. Museumban.

Különös tisztelettel

Nvám

Különösen tisztelt

Tekintetes Igazgató Úr!

Mind két rendbeli ösvendeg levelét megkapván, irántam mutatott, s testileg tapasztalt kegyéért hives hálámat nyilvánítom, és igyekezni fogok azt tenni is tanúsítani.–

Szándokom volna e héten legalább szombaton az oltári áldozattal megjelenni, azonban éjen a leg halmozottabb munkában találván a fiúkig, bizonyost nem határozhatok, hanem a jövő hét valamely napján bizonyosan le rándulok, és e hó végén pedig átköltözendem, hova Sept. ím helyen megyek. – Ha a fent nem engedné, hova a Tek. urat kellyem, eljövenem, méltóztassék a szemdöb. s ettől tetszése szerint valamely utasítással ellátni.

Kegyeibe ajánlott különös tisztelettel

Tek. Urnak

B.Gyarmat szeptember 8.

alázatos szolgája
Nagyváry

Tekintetes Professor Úrnak!

Az Orvosi tár tovább is örömöt kívánom fogadni, és végre annak meg határozni azáltal az Ház Asztalt és Huszon Négy Krokust küldöm méltóztassanak tehát ~~az~~ tovabbra is annak meg küldésével szerencsélteni, a mult esztendőben a masodik füzet nem volt szerencsém meg kapni a lépés közül is csak Lettö u. m. Cambieri és Dupuytren Kápei jöttek el: az el maradottak erant instalom méltóztassanak meg küldeni. Batorlodom a Magyar strnak meg kimellese vegett is leczi ezen könyvet a nem Orvosok is örömöt leznének olvasni; de a sok homályos s' szokatlan egészen érthetetlen szók miatt nagyon unalmas s: marpedig ha könyvet írunk ugy irjuk hogy az olvasó unalmas ne legyen s' Mindenek felett az Orvosi dolog az, a' mi szorosan meg kivánja hogy annak a' le irása, unalom nélkül olvashato és vilagosan könyen meg értheto legyen. Szem meg is ezeszem vegett inszabam egész tisztelettel maradtam

a' Tekintetes Professor Urnak

Szegszárd 23. Oct. 833 Kolozsváron

alazatos szolgája
Nagy Sándor
Chirurgus

Az Orvosi tár kiadóinak Tekintetes
Prof: Bugát Pál, és Dr: Schedel
Ferenczt Urasoknak meg küldöntöttem
tisztelettel.

(C. Rf. 21 Kr. lon. és pez. mellett) Pesten

MTAK – KÉZIRATTÁR

MAGYAR IRODALOM
LEVELEZÉS

4.º 83.

TOLDY FERENC LEVÉLTÁRCAJA

XXVIII. „M–N"

VÉGE